



Nota vooroverleg concept inpassingsplan Windpark Horst en Telgt

Versie : 1
Status : Definitief
Datum : 29 november 2023
Afdeling : Gebiedsontwikkeling en Uitvoering
Auteur : Provincie Gelderland

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding.....	3
2	Vooroverlegreacties	5
2.1	ProRail.....	5
2.2	Gemeente Ermelo.....	5
2.3	Gemeente Putten.....	10
2.4	Gemeente Harderwijk.....	14
2.5	Gemeente Zeewolde	14
2.6	Waterschap Vallei en Veluwe.....	15
2.7	Liander	15
2.8	Vogelbescherming Nederland.....	15
	Bijlage: overlegreacties	22

1 Inleiding

In het kader van het wettelijke vooroverleg conform artikel 3.1.1 Bro is het concept-provinciaal inpassingsplan (PIP) voorgelegd aan de volgende vooroverlegpartners:

- Rijksdiensten: Rijkswaterstaat, Defensie, Inspectie Leefomgeving en transport, ProRail
- Provincie Flevoland
- Gemeenten: Ermelo, Putten, Harderwijk, Nijkerk en Zeewolde
- Waterschap Vallei en Veluwe
- RES- regio Noord Veluwe
- Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland
- GGD
- Vitens
- Beheerders kabels en leidingen: Tennet, Liander, Gasunie
- LTO
- Natuurorganisaties: KNNV, Stichting Natuur- en milieuplatform Ermelo, Stichting Natuur- en milieubescherming Putten, Vogelbescherming Nederland, Vlegel, Valouwe Natuur, Natuur- en milieu Gelderland, Natuurmonumenten, IJsselmeervereniging,
- Wandelbond
- VVV Ermelo
- VVV Putten
- Oudheidkundige vereniging Ermelo
- Gelders Genootschap
- JongRes Oost
- ANWB
- Coöperatie gastvrije randmeren
- Klankbordgroep project windpark Horst en Telgt

Op 14 juli 2023 is het concept PIP toegezonden in het kader van het vooroverleg ex 3.1.1. van het Besluit ruimtelijke ordening. Gelijktijdig is dezelfde versie van het concept PIP toegezonden aan de gemeenteraden van Ermelo en Putten ex artikel 3.26 eerste lid van de Wet ruimtelijke ordening.

In verband met de zomervakantie konden partijen tot 20 september 2023 op het concept PIP reageren. Omdat de resultaten van de natuuronderzoeken later beschikbaar kwamen, konden reacties op dat deel tot 5 oktober 2023 worden ingediend. Om partijen wegwijs te maken in de natuuronderzoeken hebben we op 14 september 2023 een digitale toelichting gehouden voor wie daaraan wilde deelnemen. Hiervan hebben de Natuur en Milieu Federatie Gelderland en Vogelbescherming Nederland gebruik gemaakt. Daarnaast zijn de natuuronderzoeken op 12 september 2023 gepresenteerd aan de klankbordgroep.

De volgende 8 organisaties hebben van de gelegenheid gebruik gemaakt een vooroverlegreactie in te dienen:

- Prorail
- Gemeente Ermelo
- Gemeente Putten
- Gemeente Harderwijk
- Gemeente Zeewolde
- Waterschap Vallei en Veluwe
- Liander
- Vogelbescherming Nederland

Vogelbescherming Nederland heeft nadat de natuuronderzoeken beschikbaar waren nog een aanvullende reactie ingediend. In hoofdstuk 2 zijn de reacties samengevat en beantwoord. De vooroverlegreacties zijn opgenomen in de bijlage.

2 Vooroverlegreacties

2.1 ProRail

ProRail heeft geen inhoudelijke opmerkingen.

2.2 Gemeente Ermelo

Inhoud reactie

De reactie betreft een gecombineerde reactie in het kader van het vooroverleg en het horen. In de reactie wordt het tot nu doorlopen proces geschetst. Aangegeven wordt dat met het VKA een eerste evenwicht is bereikt tussen milieu, duurzame energie opwek, techniek, economie en draagvlak. Op een paar specifieke onderwerpen willen worden een aantal opmerkingen meegeven voor de verdere uitwerking:

Het belang van een bedrijventerrein A28 en woningbouw

De gemeente blijft bestuurlijk huiverig voor eventuele belemmeringen van het windpark voor de ontwikkeling van het bedrijventerrein en woningbouw. Daarnaast realiseert gemeente Ermelo zich dat (lokale) energievoorziening randvoorwaardelijk is voor nieuwe stedenbouwkundige ontwikkelingen, zoals dit ook in het provinciale coalitieakkoord “samendoen” wordt aangegeven. De gemeente Ermelo wil de inpassing van een bedrijventerrein integraal en in goede samenhang met het windpark ontwikkelen. Hiervoor wil zij graag samenwerken met provincie Gelderland zoals is aangegeven in het (concept) regioarrangement EHPZ. De gemeente vraagt, gelet op de inbreng van de omwonenden uit de klankbordgroep, de themacommissie Windpark en de in de gemeenteraad van Ermelo aangenomen moties om de twee oostelijke windturbines en de noordelijke windturbine niet te bestemmen en te vergunnen conform bijlage. Hiermee komt de provincie tegemoet aan de bestuurlijke wensen van gemeente Ermelo. Daarbovenop zou dit ook tegemoetkomen aan een betere landschappelijke inpassing.

Beantwoording

We waarderen het dat de gemeente zich wil inzetten voor voldoende en kwalitatief goede woon- en werklocaties. Al eerder en ook verderop in deze beantwoording hebben wij aangegeven dat het windpark de realisatie van de toekomstige woon- en werklocaties niet in de weg hoeft te zitten. U verwijst hiervoor ook terecht naar ons coalitieakkoord waarin wij beschrijven dat de energievoorziening randvoorwaardelijk is voor nieuwe stedenbouwkundige ontwikkelingen.

Wij kunnen op dit moment niet tegemoetkomen aan uw verzoek om minder turbines in het PIP op te nemen. We verwijzen u hiervoor ook naar de onderbouwing van het VKA. Met een windpark van 5+2 turbines is er wat ons betreft sprake van een evenwicht waarbij de (negatieve) effecten voor mens en natuur zo veel mogelijk worden beperkt en de duurzame energieopbrengst zo hoog mogelijk is.

De toepassing van een strengere geluidsnorm leidt tot de helft minder te verwachten ernstig gehinderden en is een belangrijke bijdrage aan het gewenste evenwicht. Minder turbines leiden niet tot een wezenlijke verbetering in het aantal te verwachten gehinderden, terwijl het wel significant

minder duurzame-energie (26 Gwh) opbrengt. Voor dit deel van de RES-bod zal dan elders ruimte gevonden moeten worden. Door 7 of 5+2 turbines te realiseren blijft het bod voor deze locatie binnen bereik. Daarbij speelde ook mee dat het gewenst is om deze locatie zo goed mogelijk te benutten. Het beeld was ook dat als gevolg van de Wespendif er voorlopig geen nieuwe locatie in de RES-regio kon worden aangewezen. Bovendien draagt een windpark het beste bij aan de gewenste zon-windbalans en zorgt zo voor minder maatschappelijke kosten voor de netinfrastructuur.

In het MER zijn ook de resultaten voor het landschap en de natuur in beeld gebracht. Vanuit landschappelijk perspectief wordt de opstelling van 5 turbines (in één lijn) als beter beoordeeld. Uit de totale belangenafweging over het VKA volgde dat het belang van landschap minder zwaar weegt dan energieopbrengst.

Inhoud reactie

Effecten Wespendif voorwaardelijk voor de twee oostelijke turbines

De twee nog nader uit te werken onderdelen in het PIP zijn archeologie en natuur. Op het onderdeel natuur vinden nog langlopende onderzoeken plaats naar gebieds- en soortenbescherming en het vogelonderzoek waaronder het onderzoek naar de Wespendif. En juist dit onderzoek is cruciaal voor de twee (oostelijke) turbines onder voorwaarden. Het is wenselijk dat de volgende versie van het PIP ten minste op het onderdeel natuur (en bij voorkeur ook archeologie) volledig is. Indien de duidelijkheid over de Wespendif bij de volgende versie van het PIP niet kan worden gegeven dan is het voor gemeente Ermelo wenselijk om de twee oostelijke turbines niet te bestemmen en te vergunnen.

Beantwoording

Op 20 december 2022 hebben wij in relatie tot de Wespendif o.a. besloten om beperkt ruimte te bieden aan windenergie in de 1-8 km zone rondom de Veluwe en dit uit te werken in beleidsregels. De beleidsregels worden op dit moment voorbereid met een milieuonderzoek. Het windpark Horst en Telgt moet ook voldoen aan deze toekomstige beleidsregels.

In het voorkeursalternatief (VKA) voor windpark Horst en Telgt zijn de twee oostelijke turbines onder voorwaarden opgenomen. De twee oostelijke turbines kunnen alleen worden gebouwd als er wordt voldaan aan het toekomstige beleid over de Wespendif of als er juridisch mogelijkheden zijn om de twee turbines in de toekomst (onder voorwaarden) mogelijk te maken.

Het project voldoet op projectniveau (met stilstand tijdens de daglichtperiode in de maanden juli en augustus) aan de wettelijke regels over de Wespendif. Omdat het beleid over de Wespendif nog niet af is, is er eind 2023 geen aanleiding om het ontwerp PIP met minder dan 7 turbines ter inzage te leggen. Bij vaststelling van het PIP wordt definitief getoetst aan het beleid voor de Wespendif. Dit kan dan alsnog gevolgen hebben voor de stilstand en het aantal turbines in het windpark.

De archeologische waarden voor Ermelo zitten niet in geldend Bestemmingsplan Buitengebied. Hierom is voor het gehele plangebied (voor zo ver gelegen in Ermelo) archeologie opgenomen met passende dubbelbestemming (op basis van gemeentelijke waardenkaart). Het bestemmingsplan buitengebied van de gemeente Putten bevat wel archeologische waarden, daarom is in Putten alleen daar waar een nieuwe enkelbestemming is opgenomen in het PIP (dus ter plaatste van de fundering van de windturbine met bestemming "Bedrijf – Windturbine") de waarde voor

archeologie overgenomen uit het BP buitengebied. Dit staat ook uitgelegd in de paragraaf archeologie van het PIP als ook in het hoofdstuk 'Toelichting op het juridische plangedeelte' onder de waarden voor archeologie.

Verder geldt dat er momenteel booronderzoek wordt opgestart en in de komende periode wordt uitgevoerd. Als de uitkomsten van het booronderzoek aanleiding geven voor nader onderzoek conform de regels van het PIP zal dit worden uitgevoerd.

Inhoud reactie

Financiële participatie van omwonenden

Op dit moment is uitwerking van het financiële participatieplan moeilijk, omdat dit afhankelijk is van het aantal te realiseren windmolens wat nu nog niet zeker is. De initiatiefnemers zetten op dit moment in op een gedragen voorstel voor financiële participatie. De gemeente Ermelo vraagt voor het blijvend in te zetten om tot een gedragen plan te komen.

Beantwoording

De initiatiefnemers vinden het belangrijk dat omwonenden financieel kunnen participeren. Hoewel, het klopt dat op dit moment het aantal windturbines nog niet zeker is, zullen de initiatiefnemers zich inzetten om tot een gedegen uitwerking te komen waarbij de omgeving financieel kan deelnemen. Financiële participatie aan windpark Horst en Telgt is op diverse manieren mogelijk:

- door aandelen te kopen in de Participatiemaatschappij Horst en Telgt B.V. wordt men aandeelhouder van het windpark. Als aandeelhouder kan men invloed uitoefenen op Windpark Horst en Telgt;
- omwonenden in de directe omgeving van het windpark ontvangen een tegemoetkoming van de initiatiefnemers;
- via een omgevingsfonds wordt een deel van de opbrengsten van het windpark besteed aan projecten in de gemeenten Ermelo en Putten.

Inhoud reactie

Uitwerking en handhaving van de lokale milieunormen

De gemeente is van mening dat het aanpassen van de geluidsnorm naar 45dB Lden (WHO-aanbeveling) en de toepassing van een slagschaduwapp tegemoet komt aan de wensen van de omgeving. We vragen in dat kader ook aandacht voor de toegezegde uitwerking van de milieunormen. Waar dit van toegevoegde waarde is voor de bescherming van de leefomgeving zouden ook geluidsnormen voor de nacht, laagfrequent geluid en piek-geluid opgenomen moeten worden. Normen zoals bijvoorbeeld geluidsnormen worden opgenomen in de planregels. Voor het verdere vervolg is het wenselijk om aandacht te vragen voor de handhaafbaarheid van deze normen en te borgen dat klachten van omwonenden goed worden opgevolgd en gemonitord. De (on)mogelijkheden van de slagschaduwapp zijn op dit moment nog niet duidelijk. Ook hiervoor geldt dat dit duidelijk moet zijn ten tijde van de volgende versie van het PIP. Indien dit niet het geval is vraagt gemeente Ermelo aan GS om de lokale milieunorm slagschaduw aan te passen naar 0 uur.

Beantwoording

De toegezegde uitwerking van de geluidsnormen heeft inmiddels plaatsgevonden. Uit onderzoek is gebleken dat een aanvullende norm voor de nacht en (laagfrequent)tonaal geluid van toegevoegde waarde zijn voor de omgeving. Een norm voor het piek-geluid zal geen extra bescherming bieden. Vanwege de verschillen in windsterkte en variatie van de omgevingsgeluiden zal het geluid van de windturbines ook variëren. Omdat ze een groot deel van de tijd op maximale bronsterkte draaien, zal er met een gemiddelde waarde van 45 dB Lden en 39 dB Lnight nooit meer dan 45 dB(A) op de gevels van de woningen komen. Een norm voor de piek voegt daar niks aan toe.

De aanvullende normen zijn vertaald in de voorliggende versie van het PIP en de vergunningen.

Naast het vastleggen van de normen, vinden wij de naleving van de normen ook van groot belang. In dat kader letten wij erop dat de normen op zichzelf eenduidig en handhaafbaar zijn. Het moet voor zowel omgeving als initiatiefnemer duidelijk zijn wat van hem wordt verwacht. Dat leggen we vast in het PIP en de vergunningen. Daarnaast moet duidelijk zijn waar je terecht kan met de klacht of een verzoek om handhaving kan indienen. Dit laatste deel werken we met u en de initiatiefnemers uit voordat het PIP wordt vastgesteld.

De initiatiefnemers hebben de afgelopen maanden de mogelijkheden voor een slagschaduw-app onderzocht. De initiatiefnemers van windpark Horst en Telgt (Prowind en Veluwe-Energie) hebben uiteindelijk na gesprekken met de provincie Gelderland, gemeenten Ermelo en Putten en omwonenden van het toekomstige windpark besloten om de norm voor slagschaduw te verscherpen van circa zes uur per jaar naar circa nul uur per jaar. Hierdoor wordt voor omwonenden eventuele hinder van slagschaduw op hun woning maximaal beperkt. Software in de te bouwen windturbines zorgt ervoor dat de norm van circa nul uur per jaar wordt behaald. Om te zorgen dat deze niet wordt overschreden, worden de windmolens af en toe automatisch stilgezet.

In de praktijk is een norm van precies nul uur per jaar niet haalbaar. Tijdens half bewolkt weer met afwisselend zon en wolken kan er een korte periode slagschaduw ontstaan. Wanneer dit gebeurt, duurt het enkele minuten voor de windturbines zijn uitgeschakeld.

Inhoud reactie

Toekomstige ontwikkelingen en innovaties meenemen ook na realisatie van het windpark
Wanneer er in de toekomst ontwikkelingen en innovaties zijn die de effecten van windmolens op hun omgeving of hun efficiëntie verbeteren dat gesteld kan worden binnen redelijkheid dat deze verbeteringen ook na realisatie van het windpark uitgevoerd gaan worden.

Beantwoording

Bij de planvorming van het windpark letten we erop dat de afspraken uit de Regionale Energie Strategie worden nagekomen. Daarbij vinden we het belangrijk dat de negatieve effecten van windturbines zo veel mogelijk worden beperkt. Dat de initiatiefnemer dat ook vindt blijkt uit haar toezeggingen voor de geluidsnorm van 45 dB en slagschaduwnorm van bijna-nul uur per jaar. Na vergunningverlening kunnen verbeteringen aan het windpark niet zomaar juridisch worden afgedwongen. Zeker niet als dit de rechten inperkt van de initiatiefnemer. De initiatiefnemer heeft ons in dit kader toegezegd altijd open te staan voor gesprek indien er een nieuwe technieken beschikbaar zijn. Op verzoek van de initiatiefnemer kan bijvoorbeeld de stilstand-verplichting

worden vervangen door een gelijkwaardige maatregel (zoals cameradetectie wanneer deze techniek zich heeft bewezen).

Inhoud reactie

Obstakel verlichting middels transpondertechniek

Voor de vliegveiligheid moeten windturbines of -parken ‘obstakelverlichting’ hebben bij een hoogte meer dan 150 meter. Met deze verlichting zijn windparken zichtbaar voor vliegverkeer. De obstakelverlichting kan leiden tot overlast bij omwonenden, daarom is de rijksoverheid formele regelgeving aan het opstellen om transpondertechniek voor obstakelverlichting onder de omgevingswet te verplichten. Met deze techniek worden naderende vliegtuigen gedetecteerd waarbij de obstakelverlichting ingeschakeld wordt. Op dit moment kunnen windparken zich aanmelden bij de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) om vooruitlopend op deze nieuwe regelgeving de transpondertechniek toe te passen. Door de initiatiefnemer op te roepen hieraan deel te nemen lopen zij allicht voor op deze verplichting en bij vertraging van regelgeving kan overlast worden voorkomen.

Beantwoording

De initiatiefnemers zijn voornemens om van de best beschikbare technieken gebruik te maken bij het opstellen van het verlichtingsplan. Momenteel is dat inderdaad transpondertechniek en de initiatiefnemers zijn voornemens om dit op te nemen in het verlichtingsplan. Of het windpark uiteindelijk gebruik maakt van transpondertechniek is afhankelijk van de goedkeuring van de Inspectie Leefomgeving en Transport. In de voorliggende versie van het PIP is de toelichting hierop verduidelijkt.

Inhoud reactie

Het belang van doorgang van het windpark benadrukken en onder de aandacht brengen

De ontwikkeling van het Windpark Horst en Telgt is van belang voor de doelstelling duurzame energie opwek van de gemeente Ermelo. Hiermee zet gemeente Ermelo een grote en belangrijke stap conform de Regionale Energie Strategie. Daarnaast gaat zij ervan uit dat de realisatie van grootschalige duurzame opwek in de vorm van windenergie een positieve bijdrage levert voor de netcongestie in Gelderland en in het bijzonder in Ermelo. Het is een mooie eerste stap om tegemoet te komen aan uw wens om bij nieuwe stedelijke ontwikkelingen, zoals een bedrijventerrein A28, duurzame energievoorziening te realiseren.

Beantwoording

Met het mede-mogelijk maken van het windpark Horst en Telgt zet gemeente Ermelo inderdaad een belangrijke stap in het realiseren van de Regionale Energie Strategie. Dit is niet alleen van belang voor de gemeente, maar ook voor de regio. Het windpark draagt bij aan een gunstigere wind-/zonverhouding. Dat is gewenst vanwege lagere maatschappelijke kosten en het beperken van de gevolgen van netcongestie. In de hele RES-regio staat invulling van andere zoekgebieden onder druk vanwege de wespandief en netcongestie.

Provincie Gelderland is bekend met het voornemen van de gemeente Ermelo voor een bedrijventerrein en bevestigt dat ze nieuwe stedelijke ontwikkelingen alleen in combinatie met een duurzame energievoorziening mogelijk acht. Bij het toekennen van ruimte voor bedrijventerreinen hebben wij ook opgemerkt rekening te houden met energievoorziening, bereikbaarheid en beschikbaarheid van water. Al eerder merkten wij op dat het Ecopark niet is aangemerkt als

autonome ontwikkeling en voornamelijk geen onderdeel uitmaakt van het Regionaal Programma Werklocaties. Voordat dat het geval is zal er nog een nadere uitwerking, onderbouwing en afstemming moeten plaatsvinden. We treden hierover graag met de gemeente in overleg.

Inhoud reactie

Ten slotte wordt aangegeven dat samenwerking tussen gemeenten en provincie bij het project van groot belang is. De gemeente waardeert deze samenwerking en stelt het op prijs dat dit wordt voortgezet. Het aanbod van gedeputeerde Mol tijdens het gesprek van 30 augustus om op cruciale momenten met elkaar in gesprek te blijven neemt de gemeente graag aan. De gedeputeerde wordt uitgenodigd om voor de besluitvorming over de concept PIP in Gedeputeerde Staten met de gemeenteraad in gesprek te gaan.

Beantwoording

Het verheugt de provincie dat de onderlinge samenwerking gewaardeerd wordt. Op 6 november 2023 heeft mevrouw Mol de gemeenteraad wederom bezocht. Tijdens het gesprek met de raad is ingegaan op het aantal turbines, de samenwerking als één overheid en de ontwerp-landelijke milieunormen.

2.3 Gemeente Putten

Inhoud reactie

De gemeente Putten geeft aan dat de inbreng van de commissie Ruimte van 31 augustus 2023 in de brief is verwerkt. In het voorgaande proces heeft de gemeente gestuurd op de volgende onderwerpen: financiële participatie, borgen van bestuurlijke continuïteit en het rekening houden met de belangen van de omgeving. Uiteindelijk is met het VKA een eerste evenwicht bereikt tussen milieu, duurzame energie opwek, techniek, economie en draagvlak. Op een paar specifieke onderwerpen wordt de visie van de gemeente meegegeven voor verdere uitwerking van het windplan.

Netcongestie

De regio Noord Veluwe kampt met problemen op het elektriciteitsnetwerk. Op dit moment stuiten wij bij onze projecten op een vol stroomnet, namelijk netcongestie. Het betreft hier belangrijke lokale projecten ten dienste van woningbouw, maatschappelijke voorzieningen en bedrijventerreinen. Het niet kunnen aansluiten van deze voorzieningen op het net heeft grote lokale gevolgen. Daarnaast zorgt diezelfde netcongestie voor problemen bij het 'terugleveren' van elektriciteit. Dit resulteert in zorgen over de wijze van het verduurzamen van onze leefomgeving. Wij spreken onze zorg uit hierover en zouden graag van u inzichtelijk krijgen in hoeverre dit windmolenproject zich verhoudt tot deze lokale- en regionale problematiek.

Beantwoording

Voor windpark Horst en Telgt heeft de initiatiefnemer de beschikking over een aanbetaalde netaansluiting. Duurzame energie is belangrijk voor het behalen van onze klimaatdoelstellingen. Het toekomstige energienetwerk gaat uit van lokale productie en consumptie van energie, om zo het grotere energienetwerk te ontlasten. Dit windpark draagt bij aan een betere wind-/zonverhouding in de regio, waardoor relatief meer duurzame energie op het netwerk kan worden aangesloten tegen minder maatschappelijke kosten.

Inhoud reactie

Financiële participatie van omwonenden

Conform het lokale beleid van de gemeente Putten 'Grootschalige Energieopwekking 2.0' en door vrijwel elke fractie expliciet benoemd tijdens de bespreking in de commissie (31 augustus 2023), is de ambitie dat minstens 50% van de hernieuwbare energiebron en haar opwek in regionaal eigendom komt. Dat betekent dat er lokaal mee geïnvesteerd wordt of deelgenomen wordt via aandelen of via een energiecoöperatie om dit mogelijk te maken. De gemeente Putten vraagt u dat deze financiële participatie goed uitonderhandeld wordt, zodat onze inwoners mee kunnen profiteren van deze ontwikkeling. Waarbij vooral ook lokaal met omwonenden gezocht wordt naar een goede verdeling van lasten en lusten.

Beantwoording

De initiatiefnemers streven ernaar dat er minimaal 50% lokaal eigendom komt. Hiervoor zijn er afspraken gemaakt met de energiecoöperatie Veluwe-Energie. Hierbij geldt dat omwonenden uit Putten natuurlijk ook financieel kunnen participeren in het windpark.

Financiële participatie aan windpark Horst en Telgt is op diverse manieren mogelijk:

- door aandelen te kopen in de Participatiemaatschappij Horst en Telgt B.V. wordt men aandeelhouder van het windpark. Als aandeelhouder kan men invloed uitoefenen op Windpark Horst en Telgt;
- omwonenden in de directe omgeving van het windpark ontvangen een tegemoetkoming van de initiatiefnemers;
- via een gebiedsfonds wordt een deel van de opbrengsten van het windpark besteed aan projecten in de gemeenten Ermelo en Putten.

In het financieel participatieplan van Windpark Horst en Telgt staat beschreven welke acties er worden genomen om te zorgen dat zoveel mogelijk deelnemers worden bereikt.

Inhoud reactie

Detectie maatregelen van de wespandief als pilot voor toekomstige windmolens in Putten

De wetgeving ten aanzien van de wespandief, die op en rond de Veluwe vliegt, zorgt ervoor dat er weinig mogelijkheden zijn voor nieuwe windmolens. Om de mogelijkheid voor de ontwikkelingen van windmolens in de toekomst open te houden, willen wij de initiatiefnemer en provincie oproepen om een pilot te starten. Deze pilot behelst het experimenteren met innovatieve detectiemaatregelen om botsingen met grote vogels, waaronder de wespandief te voorkomen. Deze oproep doen wij zonder ons te committeren aan de medewerking aan nieuwe initiatieven voor wat betreft windmolens.

Beantwoording

Het handelingsperspectief beperkt op korte termijn de ruimte voor windenergie binnen de 1-8km rondom N2000 Veluwe. De provincie heeft twee onderzoeksopdrachten uitgezet om te verkennen of deze beperkingen kunnen worden verminderd. Met als doel dat de RES regio's in de toekomst hun bod kunnen realiseren. Het ene onderzoek richt zich op cameradetectie van de wespandief, het andere op zenderonderzoek om de ontwijkingskans van de vogelsoort nauwkeuriger te bepalen.

De provincie heeft een marktconsultatie uitgevoerd voor cameradetectie van wespddieven. Doel is om in het komende broedseizoen (mei-september 2024) te starten met een pilot om de effectiviteit van dit systeem aan te tonen in samenwerking met de windsector. De locatie Horst en Telgt wordt hierbij overwogen.

Inhoud reactie

Handhaving bij het overschrijden van de gestelde normen borgen

Naar aanleiding van het PIP worden er planregels opgeschreven die op de lange termijn vragen om handhaving of monitoring. Ook het borgen van klachten en vragen van omwonenden vraagt speciale aandacht, daarom wordt er verzocht om deze elementen goed te borgen en expliciet aandacht te geven aan de fysieke leefomgeving in het vervolgproces.

Beantwoording

Naast het vastleggen van de normen en regels, vinden wij de naleving van de normen en regels uiteraard van groot belang. In dat kader letten wij erop dat de normen en regels op zichzelf eenduidig en handhaafbaar zijn. Het moet voor zowel omgeving als initiatiefnemer duidelijk zijn wat van hem wordt verwacht. Dat leggen we vast in het PIP en de vergunningen. Daarnaast moet duidelijk zijn waar de omgeving terecht kan met de klacht of een verzoek om handhaving kan indienen. Dit laatste deel werken we in met u en de initiatiefnemers uit voordat het PIP wordt vastgesteld.

Inhoud reactie

Toekomstige ontwikkelingen en innovaties meenemen ook na realisatie van windpark

Ook na de realisatiefase van het windpark Horst en Telgt zullen de ontwikkelingen verder gaan. Wanneer deze ontwikkelingen bijdragen aan een betere fysieke leefomgeving van omwonenden of de efficiëntie van het windpark verbeteren, ziet de gemeente Putten graag dat deze ontwikkelingen gerealiseerd worden. Waarbij natuurlijk wel geldt dat dit in alle redelijkheid moet kunnen plaatsvinden.

Beantwoording

Bij de planvorming van het windpark letten we erop dat de afspraken uit de Regionale Energie Strategie worden nagekomen. Daarbij vinden we het belangrijk dat de negatieve effecten van windturbines zo veel mogelijk worden beperkt. Dat de initiatiefnemer dat ook vindt blijkt uit haar toezeggingen voor de geluidsnorm van 45 dB en slagschaduwnorm van bijna-nul uur per jaar. Na vergunningverlening kunnen verbeteringen aan het windpark niet zomaar juridisch worden afgedwongen. Zeker niet als dit de rechten inperkt van de initiatiefnemer. De initiatiefnemer heeft ons in dit kader toegezegd altijd open te staan voor gesprek indien er een nieuwe technieken beschikbaar zijn. Op verzoek van de initiatiefnemer kan bijvoorbeeld de stilstand-verplichting worden vervangen door een gelijkwaardige maatregel (zoals cameradetectie wanneer deze techniek zich heeft bewezen).

Inhoud reactie

Obstakelverlichting uitvoeren met transpondertechniek

Aangezien obstakelverlichting voor overlast kan zorgen voor omwonenden doet de gemeente Putten de oproep om het windpark aan te melden bij de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) om de obstakelverlichting al direct met naderingsdetectie uit te voeren. In de kamerbrief van 30

mei 2023 aangegeven dat naderingsdetectie onder de Omgevingswet zeer waarschijnlijk verplicht wordt. Door het windpark nu al aan te melden en deze plannen te integreren in de voorbereiding zorgt dit niet voor vertraging later in het proces.

Beantwoording

De initiatiefnemers zijn voornemens om van de best beschikbare technieken gebruik te maken bij het opstellen van het verlichtingsplan. Momenteel is dat inderdaad transpondertechniek en de initiatiefnemers zijn voornemens om dit op te nemen in het verlichtingsplan. Of het windpark uiteindelijk gebruik maakt van transpondertechniek is afhankelijk van de goedkeuring van de Inspectie Leefomgeving en Transport. In de voorliggende versie van het PIP is de toelichting hierop worden verduidelijkt.

Inhoud reactie

Het belang van doorgang van het windpark

De ontwikkeling van het Windpark Horst en Telgt is van belang voor de doelstelling duurzame energie opwek van de gemeente Putten. De gemeente Putten wil daarom ook graag meegeven dat de realisatie van de windmolen op Puttens grondgebied een belangrijk uitgangspunt is. Door de aanpassing aan de geluidsnorm naar 45 dB Lden (WHO-aanbeveling) en de toepassing van een slagschaduwapp, is ons inziens beter tegemoetgekomen aan de wensen van de omgeving dan wanneer alleen het aantal turbines verminderd zou zijn. We vragen in dat kader ook aandacht voor de toegezegde uitwerking van de milieunormen. Waar dit van toegevoegde waarde is voor de bescherming van de leefomgeving zouden ook geluidsnormen voor de nacht, laagfrequent geluid en piek-geluid moeten worden opgenomen.

Beantwoording

De toegezegde uitwerking van de geluidsnormen heeft inmiddels plaatsgevonden. Uit onderzoek is gebleken dat een aanvullende norm voor de nacht en (laagfrequent)tonaal geluid van toegevoegde waarde zijn voor de omgeving. Een norm voor het piek-geluid zal geen extra bescherming bieden. Vanwege de verschillen in windsterkte en variatie van de omgevingsgeluiden zal het geluid van de windturbines ook variëren. Omdat ze een groot deel van de tijd op maximale bronsterkte draaien, zal er met een gemiddelde waarde van 45 dB Lden en 39 dB Lnight nooit meer dan 45 dB(A) op de gevels van de woningen komen. Een norm voor de piek voegt daar niks aan toe.

De aanvullende normen worden vertaald in de volgende versie van het PIP en de vergunningen.

Naast het vastleggen van de normen, vinden wij de naleving van de normen ook van groot belang. In dat kader letten wij erop dat de normen op zichzelf eenduidig en handhaafbaar zijn. Het moet voor zowel omgeving als initiatiefnemer duidelijk zijn wat van hem wordt verwacht. Dat leggen we vast in het PIP en de vergunningen. Daarnaast moet duidelijk zijn waar je terecht kan met de klacht of een verzoek om handhaving kan indienen. Dit laatste deel werken we met u en de initiatiefnemers uit voordat het PIP wordt vastgesteld.

De initiatiefnemers hebben de afgelopen maanden de mogelijkheden voor een slagschaduw-app onderzocht. De initiatiefnemers van windpark Horst en Telgt (Prowind en Veluwe-Energie) hebben uiteindelijk na gesprekken met de provincie Gelderland, gemeenten Ermelo en Putten en omwonenden van het toekomstige windpark besloten om de norm voor slagschaduw te verscherpen van circa zes uur per jaar naar circa nul uur* per jaar. Hierdoor wordt voor omwonenden eventuele hinder van slagschaduw op hun woning maximaal beperkt. Software in de

te bouwen windturbines zorgt ervoor dat de norm van circa nul uur per jaar wordt behaald. Om te zorgen dat deze niet wordt overschreden, worden de windmolens af en toe automatisch stilgezet. In de praktijk is een norm van precies nul uur per jaar niet haalbaar. Tijdens half bewolkt weer met afwisselend zon en wolken kan er een korte periode slagschaduw ontstaan. Wanneer dit gebeurt, duurt het enkele minuten voor de windturbines zijn uitgeschakeld.

Inhoud reactie

Bij het ontwikkelen van het windpark Horst en Telgt is de samenwerking tussen gemeenten en provincie van groot belang. De gemeente wil graag benadrukken deze samenwerking te waarderen en stellen het op prijs dat dit wordt voortgezet.

Beantwoording

De provincie is ook tevreden met de samenwerking en zal deze ook in de komende periode voortzetten.

2.4 Gemeente Harderwijk

Inhoud reactie

De gemeente Harderwijk heeft geen inhoudelijke opmerkingen en wil graag op de hoogte worden gehouden van de verdere procedure.

Beantwoording

De vooroverlegpartners zullen worden geïnformeerd over de terinzagelegging van het ontwerp PIP.

2.5 Gemeente Zeewolde

Inhoud reactie

De gemeente heeft geen opmerkingen of adviezen over het concept van het provinciaal inpassingsplan. De gemeente heeft wel een opmerking over het meegezonden concept-MER. De gemeente ziet graag de concept-MER in hoofdstuk 11.1 of 11.3 aangevuld. Dit hoofdstuk behandelt de landschappelijke effecten van de windturbines. Naar onze mening ontbreekt het gezichtspunt vanaf de haven van de RCN Zeewolde (dit is de Dasselaarweg). In de onderdelen geluid en slagschaduw is gekeken naar de effecten op de RCN en andere recreatieterreinen in de nabijheid. Het effect op het landschap is vanuit drie zijden beoordeeld, maar niet vanuit de west/noordwestzijde. De hierboven voorgestelde locatie ligt op ongeveer 1 km van de noordelijke turbines.

Beantwoording

In hoofdstuk 11 van het MER is hierover het volgende gezegd: Bij de effectbeoordeling zijn meerdere steekproeven gedaan (zie voetnoot 130 in hoofdstuk 11) om te controleren of Windpark Horst en Telgt vanuit Flevoland zichtbaar zal zijn. Behalve vanaf enkele recreatieve routes over de Nulderdijk en plekken aan de kust zoals bij Scoutinglandgoed Zeewolde, zal het windpark vanuit Flevoland waarschijnlijk niet of nauwelijks zichtbaar zijn. Het toevoegen van visualisaties aan hoofdstuk 11 heeft weinig toegevoegde waarde. Er is namelijk al besloten over het VKA. Wel kunnen we een visualisatie aan het VKA hoofdstuk toevoegen. Dit hoofdstuk levert input voor het provinciaal inpassingsplan.

2.6 Waterschap Vallei en Veluwe

Het waterschap heeft aangegeven dat de waterbelangen voldoende gewaarborgd zijn en verder geen opmerkingen te hebben.

2.7 Liander

Liander heeft geen opmerkingen.

2.8 Vogelbescherming Nederland

Inhoud reactie

Effectbeoordeling landschap VKA

Vogelbescherming Nederland is van mening dat de effectbeoordeling landschap van het voorkeursalternatief (VKA) te kort schiet. Er ontbreekt namelijk een adequate effectbeoordeling op de kernkwaliteiten van het landschap van de Randmeerkust. Door plaatsing van windmolens parallel langs de A28 wordt in cumulatieve zin de barrièrewerking in het landschap verder vergroot en tegelijkertijd het zicht op het voormalige open kwelderlandschap verstoord. De Vogelbescherming vindt de positieve waarderingen in tabel 18.5 (pg. 293 van Milieueffectrapport) op het onderdeel “aansluiting op de landschappelijke structuur” dan ook voorbarig en onterecht als zeer positief beoordeeld nu naar bovengenoemde aspecten niet is gekeken.

Beantwoording

In het MER zijn de kernkwaliteiten van het landschap vertaald in het beoordelingskader. Hiervoor zijn de volgende deelaspecten beschouwd: de ruimtelijke kenmerken van het landschap, de maat, schaal en inrichting in het landschap, de visuele interferentie met een nabijgelegen windturbine of windturbines, de cultuurhistorische achtergrond en waarden van het landschap, de beleving van de windturbine of het windturbinepark in het landschap, aansluiting op landschappelijke structuur en zichtbaarheid. In het MER zijn de effecten van het beoogde windpark op de hiervoor genoemde deelaspecten beoordeeld. Dit geldt zowel voor de hoofdalternatieven en optimalisaties (hoofdstuk 11) alsook het VKA (hoofdstuk 18).

In de effectbeoordeling is wat betreft het criterium “aansluiting op de landschappelijke structuur” gekeken naar de landschappelijke (hoofd-)structuren in het plangebied en zijn (directe) omgeving. De openheid van het kwelderlandschap langs de Randmeerkust is daarin niet meegenomen, het effect daarop valt onder het criterium “invloed op de openheid”. Vanaf het oude land is er langs dit deel van de A28 vooral door het voorkomen van volwassen bosschages vrijwel geen zicht is op het kwelderlandschap van de Randmeerkust. Vanaf (de kustlijn van) Flevoland, vanuit het westen is dat wel op meerdere plekken het geval. Daarvandaan zullen in alle alternatieven windturbines boven de kustlijn uitsteken en een (negatief) effect hebben op de openheid. Ook zal waarneembaar zijn dat zij op enige afstand van die kustlijn staan (op het land, achter de dichte bosschages langs de kust). Dit effect op de openheid is meegenomen in de effectbeoordeling. Het is licht negatief tot negatief beoordeeld, afhankelijk van de afstand tot het initiatief (zie zowel hoofdstuk 11 voor de hoofdalternatieven als hoofdstuk 18 voor het VKA).

Het feit dat de windturbines parallel langs de A28 in cumulatieve zin de barrièrewerking in het landschap verder vergroot en tegelijkertijd het zicht op het voormalige open kwelderlandschap verstoord wordt niet beoordeeld onder het effect "aansluiting op de landschappelijke structuur" maar wordt beoordeeld onder het deelaspect "invloed op de openheid". Het VKA wordt vwb dit deelaspect beoordeeld met '--' zie tabel 18.5

Inhoud reactie

Natuur

Het onderdeel natuur (H12) ontbreekt in de milieueffectbeoordeling en dus ook in het voorontwerp-inpassingsplan. Het is ons niet duidelijk waarom de verschillende deelonderzoeksrapporten niet eerst zijn afgewacht voordat een integraal voorontwerp bekend zou worden gemaakt. In ieder geval kunnen we nu (nog) niet beoordelen welke aspecten gaan worden onderzocht, wat de resultaten zijn van de ontbrekende effectbeoordelingen en hoe wij deze zouden kunnen toetsen. Als deze onderdelen wel beschikbaar zijn zouden wij deze graag alsnog willen ontvangen.

Omdat windmolenparken grote effecten hebben op vogels (en ook vleermuizen), niet alleen op zichzelf maar ook vanwege cumulatie met andere windmolenparken en overige infrastructuurwerken, vinden we het van belang dat ook het meest vogelvriendelijke alternatief in de milieueffectrapportage wordt opgenomen en onderzocht. We verzoeken u dan ook om dit alsnog op te nemen.

Beantwoording

De aanvullende natuuronderzoeken zijn nagezonden en op 14 september aan de Vogelbescherming gepresenteerd. Op 20 oktober 2023 hebben wij uw aanvullende schriftelijke opmerkingen ontvangen. Deze aanvullende opmerkingen worden na de beantwoording van deze reactie beantwoord.

Over het vogelvriendelijke alternatief noemen wij het volgende. In het MER zijn twee hoofdalternatieven uitgewerkt. Daarnaast is voor alle aspecten (dus ook voor Natuur), naast mitigerende maatregelen, ook gekeken naar mogelijkheden voor optimalisaties om effecten op voorhand te voorkomen of te beperken. Voor het aspect Natuur is gekeken naar een andere clustering en locatie van de turbines binnen het projectgebied.

Voor het project is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid en vlieggedrag van vogels in het projectgebied. Dit onderzoek heeft vastgesteld dat er geen sprake is van een vaste vliegrichting/trekroute van vogels door het voorgenoemde windpark. De waargenomen vogelsoorten vlogen in verschillende richtingen. Daarmee heeft een andere clustering/locatie van de turbines binnen het projectgebied geen impact op de risico's van aanvaring met de turbines en heeft hiermee ook geen impact op de beoordeling ten aanzien van vogels. Er bestaat dus geen 'vogelvriendelijkere' opstellingsvariant. Wel is het zo dat de rotorhoogte/tiplaagte een impact heeft op het aanvaringsrisico ten aanzien van vogels. In de twee MER-alternatieven zijn de verschillende turbineafmetingen (minimale en maximale variant) beide meegenomen. Hiermee zijn in de alternatievenvergelijking van het MER alle voor vogels relevante aspecten meegenomen.

Inhoud reactie

Mitigatie

Bij de effectbeoordeling wordt in het voorontwerpplan en de milieueffectrapportage (par 5.4) ook ingegaan op het onderdeel mitigatie. Men beperkt zich daarbij tot het VKA. Waarom is niet duidelijk. In het MER-rapport wordt aangegeven dat de turbine-opstelling van het VKA gezien kan worden als mitigatiemaatregel. Dat is echter geen juiste benadering. Als het gaat over mogelijke mitigatiemaatregelen zal eerst zowel t.a.v. het VKA en ook t.a.v. eventuele mogelijke planalternatieven een onderzoek moeten worden uitgevoerd naar de mogelijke effecten op natuur, landschap, water, bodem e.d. (ook qua cumulatie/combinatie effect). De uitkomsten van dit onderzoek geven vervolgens de informatie welke mitigerende maatregelen genomen zouden moeten worden om bepaalde effecten te verzachten.

In het voorontwerp ontbreekt zoals gezegd een complete effecttoets op de verschillende kernkwaliteiten en doelen van het landschap zoals die zijn opgenomen in de diverse beleidsstukken. Daarnaast kunnen ook voor water, bodem en geluid bepaalde effecten spelen waarvoor mitigerende maatregelen nodig zijn. Denk aan effecten op waterhuishouding/kwel, oude bodemlagen, of cultuurhistorie, stilte. Indien deze complete integrale effecttoets wel wordt uitgevoerd en de effecten inzichtelijk worden ontstaat er vervolgens ook in beeld of en welke mitigerende maatregelen voor het landschap wenselijk zijn.

Voor het onderdeel natuur zijn de natuureffectonderzoeken nog niet beschikbaar/klaar. Dus is wat dat betreft ook nog onduidelijk welke mitigerende maatregelen nodig/wenselijk zijn om bepaalde effecten op natuur te verzachten. Denk bijvoorbeeld aan een stilstandvoorziening in perioden van trek of bij aanwezigheid van grotere vogels of van grotere groepen van vogels, de wijze van de opstelling van de turbines, en het aantal turbines.

Beantwoording

We zijn het met u eens dat de turbine-opstelling van het VKA niet gezien kan worden als mitigatiemaatregel". In het MER is het VKA ook niet als mitigerende maatregel meegenomen.

In ieder effecthoofdstuk, en dus ook in de effecthoofdstukken Landschap (paragraaf 11.6) en Ecologie (Bijlage 4 van het MER: Ecologisch onderzoek Witteveen en Bos) wordt namelijk ingegaan op mitigerende maatregelen. Voor het aspect Landschap is hierbij gekeken naar het nastreven van regelmaat en eenduidigheid, zichtbaarheid bij nacht en eenduidige inrichting en vormgeving van standplaatsinrichtingen.

In het MER hoofdstuk 'Ecologie' zijn de resultaten van de verschillende natuuronderzoeken samengevat en is uitgewerkt wat de impact van de verschillende MER alternatieven is op beschermde natuurwaarden. Hieruit wordt vervolgens geconcludeerd dat beide alternatieven niet onderscheidend zijn in de eindbeoordeling (0/-/+). Er zijn wel verschillen op effectniveau, waarbij alternatief 1 bij verschillende criteria tot minder negatieve effecten leidt dan alternatief 2. Omdat het *type* effecten dat optreedt bij beide alternatieven gelijk is (o.a. het effecttype aanvaring met de rotorbladen), zijn ook de mitigerende maatregelen voor beide alternatieven gelijk. In het MER hoofdstuk 'Ecologie' staat vervolgens bij de paragraaf Mitigatie beschreven dat deze maatregelen voor beide alternatieven gelden. Hierin staan de maatregelen ook verder uitgewerkt. Daar zit onder andere een stilstandvoorziening voor vleermuizen en voor wespandief in.

Inhoud reactie

Conclusie

Vogelbescherming Nederland had graag gezien dat we in het kader van het vooroverleg op één moment een compleet pallet van de milieueffecttoetsing ter beschikking hadden gekregen om daarmee tot een goede inhoudelijke beoordeling te kunnen komen over het voorontwerp inpassingsplan, het VKA en de diverse planalternatieven. Op basis van de beperkte informatie die nu ter beschikking wordt gesteld kunnen we nu helaas geen totale planbeoordeling geven.

Beantwoording

De aanvullende natuuronderzoeken zijn nagezonden en op 14 september aan de Vogelbescherming gepresenteerd. Op 20 oktober 2023 hebben wij uw aanvullende schriftelijke opmerkingen ontvangen. Hieronder gaan we in op de aanvullende reactie.

Inhoud reactie

Kleine zwaan

Mogelijke effecten op kleine zwaan (verstoring, obstructie, aanvaring en effecten op mogelijke uitwisseling vanuit Nijkerkernauw met poldergebied omgeving Horst en Telgt en vice versa). Onderzoeksbureau stelt naar onze mening te eenvoudig dat vogels wel uit kunnen wijken bij verstoring. Waarheen dan, is daar dezelfde kwaliteit leefgebied, of is het daar ongeschikt/minder geschikt vanwege andere verstoringen e.d.

Beantwoording

Effecten in gebruiksfase

In de gebruiksfase treedt verstoring enkel op binnen een zone van circa 50 m rond de turbinelocaties (uitgaande van conservatieve verstoringscontour van 50 dB). In deze zone is in de huidige situatie al sprake van een geluidverstoring van 50-60 dB afkomstig van de snelweg A28. Het gebied dat binnen de verstoringscontour valt is dus in de huidige situatie al niet optimaal voor vogels zoals ook de kleine zwaan. Van soorten die ondanks deze verstoring toch in dit gebied voorkomen/foerageren, kan worden verondersteld dat deze gewend zijn aan een dergelijke verstoring. De verstoring afkomstig van de actieve windturbines verdwijnt in het achtergrondgeluid van de snelweg en zal dus niet zorgen voor een wezenlijke achteruitgang van de kwaliteit van dit gebied voor vogels.

Het Veluwerandmeergebied zelf, dat wel optimaal geschikt is voor de aangewezen vogelsoorten, valt buiten de verstoringscontour van de turbines. Het overgrote deel van het leefgebied, teven het meest geschikte deel, blijft dus onaangetast.

Verder is ook beoordeeld of en in hoeverre de turbines zorgen voor een aanvaringsrisico onder de aangewezen niet-broedvogels. Hiervoor is gebruik gemaakt van veldmetingen, waarbij ook vlieghoogtes zijn ingemeten. Hierbij is gesteld dat kleine zwaan inderdaad kan voorkomen in het gebied, maar op basis van vlieggedrag, vlieghoogtes, habitatgebruik en resultaten uit diverse monitoringsonderzoeken wordt het risico op aanvaring met de wieken als laag ingeschat.

Effecten in aanlegfase

In de aanlegfase, specifiek bij uitvoering van heiwerkzaamheden, kan sprake zijn van een verstoring van >50 dB tot 850 m van de heilocatie (windturbinelocatie). Dit reikt voor een klein

deel tot in het Veluwerandmeergebied, dat onderdeel is van het leefgebied van verschillende aangewezen vogels waaronder ook de kleine zwaan. Het gaat daarbij telkens (voor elke windturbine, want turbines worden gefaseerd aangelegd) om een zone van in totaal 75 ha binnen het Veluwerandmeergebied. Dit betreft 1 % van het totaal oppervlak aan geschikt leefgebied voor deze aangewezen soorten (het totale oppervlak open water binnen Veluwerandmeren). Het totale verstoorde oppervlak van het potentieel leefgebied is dus zeer beperkt. Er is ook (in cumulatietoets) onderzocht of er nog andere projecten zijn die tegelijk spelen waardoor ook andere delen van het leefgebied worden verstoord (waardoor soorten minder uitwijkmogelijkheden hebben). Hieruit blijkt dat er slechts één project is rond de Veluwerandmeren met mogelijk overlap met de aanlegfase van windpark Horst & Telgt, namelijk renovatiewerkzaamheden bij de Roggebotsluis. De meest verstorende werkzaamheden van dit renovatieproject zorgen voor een verstoord oppervlak van circa 75 ha van het open water van de Veluwerandmeren. Opgeteld met het effect van de heiwerkzaamheden bij windpark Horst en Telgt resulteert dit in een totaal verstoord areaal van maximaal 150 ha. Dit betreft slechts 2 % van het totale leefgebied van de aangewezen niet-broedvogels (waaronder kleine zwaan), gezien het gehele Veluwerandmeergebied onderdeel uitmaakt van het leefgebied.

Ook vindt er geen verstoring plaats binnen de aangewezen rustgebieden van de Veluwerandmeren, die onder andere voor kleine zwaan een belangrijk onderdeel van het leefgebied vormen. De vogels zijn bovendien mobiel, waardoor ze de mogelijkheid hebben om (tijdelijk) in een ander deel van de Veluwerandmeren te foerageren. Daarbij komt dat in de omgeving van de Veluwerandmeren het areaal geschikt rustgebied recent sterk is toegenomen, zowel binnen Natura 2000 (waterpartijen in het nieuwe rietmoeras aan de oostzijde van het Drontermeer) als direct grenzend aan Natura 2000 (Reevediep).

Er blijft, gezien het bovenstaande, voor deze vogels te allen tijde ruim voldoende onverstoorde leefgebied aanwezig. Verder is het voor kleine zwaan ook zo dat de instandhoudingsdoelstelling (populatie van 120 dieren) momenteel ruimschoots wordt gehaald. Op basis van al het bovenstaande kan worden geconcludeerd dat de tijdelijke verstoring die optreedt niet zorgt voor negatieve gevolgen op de populatie.

Inhoud reactie

Andere aangewezen soorten Natura2000 IJsselmeergebied (randmeren).

Mogelijke effecten op andere aangewezen soorten Natura2000 IJsselmeergebied (randmeren).

Beantwoording

In de Voortoets is afgebakend welke Natura 2000 gebieden zijn meegenomen en waarom. Het gaat om de Natura 2000- gebieden gelegen binnen het maximale effectbereik van de werkzaamheden (<1,5 km), alsook de Natura 2000-gebieden die zelf buiten dit effectbereik liggen maar waarvan de aangewezen populaties gebruik kunnen maken van de zone binnen dit maximale effectbereik als onderdeel van hun leefgebied. Anderzijds zijn ook de Natura 2000-gebieden met voor stikstof gevoelige habitattypen of leefgebieden relevant.

Het IJsselmeergebied ligt op zeer ruime afstand, namelijk op 30 km van het plangebied. De aangewezen soorten zijn met name soorten die gebonden zijn aan het merengebied zelf. Het is niet annemelijk dat dieren van de populaties daar ook regelmatig gebruik maken van het projectgebied in Horst & Telgt.

Inhoud reactie

Cumulatie

Cumulatie-effect aanvaringen/verstoringen doelsoorten N2000 IJsselmeergebied vanwege allerlei projecten/plannen in het gebied zelf en in de omgeving, ook in relatie tot 1% norm. Denk ook aan alle uitbreidingen qua recreatie (water en land, seizoensverbreding, uitbreiding soort en intensiteit activiteiten)

Cumulatie-effect barriervorming A28 + windpark op vogels (verstoring ecologische en landschappelijke relatie randmeren en achterland).

Beantwoording

Er is een cumulatietoets uitgevoerd, zowel voor het aspect verstoring als voor het aspect aanvaring.

Gebruiksfase

Zoals eerder aangegeven is voor niet-broedvogels beoordeeld dat wezenlijke verstoring in de gebruiksfase niet optreedt, want het deel dat verstoord wordt door de windturbines is enkel de directe omgeving (< 50m) zelf. Voor de meeste aangewezen vogelsoorten vormt dit gebied sowieso geen onderdeel van het functioneel leefgebied (niet geschikt), uitzondering geldt voor soorten als kleine zwaan. Deze kunnen hier wel foerageren. Het gebied is echter ook voor deze soorten niet optimaal geschikt gezien het in de huidige situatie al verstoring ondervindt afkomstig van de snelweg. Beperkte bijkomende verstoring afkomstig van de turbines is daarbinnen nagenoeg verwaarloosbaar. Tevens wordt het overgrote deel en tevens optimale deel van het leefgebied, namelijk binnen de Veluwerandmeren zelf, niet verstoord. Gezien er geen sprake is van wezenlijke verstoring in de gebruiksfase, is hier ook niet gecumuleerd met andere projecten.

Wat betreft het aanvaringsrisico, is voor de aangewezen vogelsoorten onderzocht in hoeverre de soorten voorkomen in het plangebied (op basis van gericht veldonderzoek) en is op basis van vlieggedrag etc bepaald wat het aanvaringsrisico is. De meeste soorten zijn oftewel niet in het gebied waargenomen/te verwachten of vliegen op een zodanige hoogte dat het risico op aanvaring zeer laag is. Voor aalscholver en wespendif is bepaald dat er een wezenlijk risico op aanvaring bestaat. Voor deze twee soorten is daarom de berekening van het aantal aanvaringssslachtoffers doorgevoerd en vergeleken met de 1% norm. Ook zijn alle andere projecten in de wijde omgeving die bijdragen aan het aanvaringsrisico voor deze soorten meegenomen in de cumulatietoets. Op basis van deze rekenresultaten is ook een passende stilstandvoorziening uitgedacht en doorgerekend (volledige stilstand overdag in maanden juli en augustus, wanneer wespendieven voornamelijk overvliegen). Voor meer details over de afbakening van de projecten voor de cumulatietoets en wijze van berekening, verwijzen wij naar de Passende Beoordeling.

Aanlegfase

Voor de aanlegfase is er wel sprake van een tijdelijke wezenlijke verstoring binnen leefgebied van aangewezen vogels en is daarom onderzocht of en welke projecten in diezelfde periode zorgen voor verstoring in het gebied; dat was dan enkel de Roggebotsluis (zie eerder uitleg bij kleine zwaan).

Cumulatie-effect barriervorming A28 + windpark op vogels (verstoring ecologische en landschappelijke relatie randmeren en achterland).

Dit is nu inderdaad niet expliciet meegenomen in de ecologische rapportages. Het is zo dat op basis van het vogelonderzoek is vastgesteld dat er door het gebied geen trekroutes of vaste vliegroutes

lopen. De waargenomen vogelsoorten vlogen in verschillende richtingen. Van echte barrièrewerking is dus geen sprake, omdat er geen routes worden onderbroken en de dieren ook om de turbines heen kunnen vliegen.

Verder wordt er overwogen om stilstandvoorzieningen (Gericht op de wespandief) en een automatisch detectiesysteem in werking te stellen om het risico op aanvaring te verkleinen. Over het automatisch detectiesysteem wordt later een beslissing genomen of dit wordt toegepast. Mogelijk als pilot. Hiervoor geldt dat er nog gesprekken worden gevoerd tussen de initiatiefnemer en provincie.

Inhoud reactie

Trek

Mogelijke gevolgen voor stuwende trek langs randmeer(kust)strook. Het onderzoek zou daar resultaten over geven en tevens werd in de presentatie aangegeven dat het voorstel was dat als er een windpark komt er sprake zou zijn van stilstandvoorziening. Maar zoals gezegd heeft de Vogelbescherming de onderzoeksresultaten niet tijdig kunnen inzien.

Beantwoording

Zoals aangegeven bij vorig punt is een gericht vogelonderzoek in het gebied uitgevoerd om te achterhalen welke soorten, op welke wijze gebruik maken van het gebied. Hieruit volgde dat er geen sprake is van gestuwde trek of een vaste vliegrichting van vogels door het voorgenomen windpark. Het windpark heeft dan ook geen impact op trekroutes.

Inhoud reactie

Wespendief

Eventuele gevolgen windenergie voor wespandief niet alleen in relatie tot N2000 Veluwe (externe werking en cumulatie-effect) maar ook in relatie tot wespandieven in Flevoland (in het bijzonder Horsterwold).

Beantwoording

Voor de beoordeling van effecten van het windpark op wespandieven van de Veluwe wordt aangesloten bij de aanpak en resultaten van het regionaal onderzoek van Altenburg en Wymenga. Daarvoor is ook passende mitigatie in de vorm van stilstand (zie eerder) voorgeschreven.

Wat betreft overige wespandiefpopulaties, deze zijn ook vanuit soortenbescherming onderzocht. Uit het gericht vogelonderzoek ter plekke van het plangebied blijkt echter dat deze soort nauwelijks voorkomt in het gebied zelf dus dat het aanvaringsrisico voor de soort zeer beperkt is. Vanuit soortenbescherming is hier daarom verder niet op ingegaan. Maar uiteraard liften dieren van andere populaties dan de Veluwe, die incidenteel in het gebied aanwezig kunnen zijn, ook mee op de stilstand-maatregelen die sowieso al vanuit bescherming van de Veluwe populatie worden genomen; namelijk volledige stilstand overdag in de maanden juli en augustus.

Bijlage: overlegreacties

[REDACTED]

Van: RO-ProRail <RO-ProRail@prorail.nl>
Verzonden: donderdag 3 augustus 2023 16:30
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Vooroverleg concept Provinciaal Inpassingsplan Windpark Horst en Telgt

Geachte [REDACTED],

Dank voor het ons doen toekomen van het vooroverleg concept "Provinciaal Inpassingsplan Windpark Horst en Telgt".

Het concept "Provinciaal Inpassingsplan Windpark Horst en Telgt" dat ProRail van u ontving in het kader van het vooroverleg ex artikel 3.1.1 Bro geeft ProRail geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

ProRail neemt aan u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED] | Vakspecialist Ruimte, Milieu en Ecologie |
Leefomgeving, Juridische zaken en Vastgoed
[REDACTED] | [REDACTED] | www.prorail.nl
Tulpenburgh 1.63, Moreelsepark 2, 3511 EP Utrecht | Postbus 2038, 3500 GA Utrecht

Niet aanwezig op [REDACTED]

ProRail

Verbindt. Verbetert. Verduurzaamt.

Van: [REDACTED]@ gelderland.nl >
Verzonden: vrijdag 14 juli 2023 11:20
Aan: [REDACTED]@ gelderland.nl >
Onderwerp: Vooroverleg concept Provinciaal Inpassingsplan Windpark Horst en Telgt

Beste overlegpartners

De provincie Gelderland heeft op dit moment het Provinciaal Inpassingsplan (PIP) voor Windpark Horst en Telgt in voorbereiding. In dit plan vertalen we het in maart vastgestelde voorkeursalternatief (VKA) en het voorstel voor de lokale milieunormen naar een juridisch-planologisch kader voor de realisatie van het beoogde windpark langs de A28.



Provincie Gelderland
t.a.v. Leden van Gedeputeerde Staten
Markt 11
6811 CG ARNHEM

Raadhuisplein 2
Postbus 500
3850 AM Ermelo
t 0341 56 73 21
f 085 110 8515
e gemeente@ermelo.nl
i www.ermelo.nl
NL92 BNGH 0285 0024 49

datum 20 september 2023
onderwerp Reactie op concept PIP windpark Horst en Telgt/ zaaknummer 2020-003061
onze ref. 02330000176714
zaaknr. 02330000053371
behandeld door [REDACTED]
telefoon direct [REDACTED]

Geachte leden van Gedeputeerde Staten van Provincie Gelderland,

U heeft ons onlangs op de hoogte gesteld van uw voornemen om voor Windpark Horst en Telgt een Provinciaal Inpassingsplan (PIP) op te stellen. Hierbij geeft u aan het belangrijk te vinden om de input van de gemeente Ermelo mee te nemen in het opstellen van dit plan. Middels deze brief maken wij graag gebruik van de kans om een reactie te geven. Het betreft een gecombineerde reactie in het kader van het vooroverleg en het horen.

Doorlopen proces

Op 7 maart 2023 hebben wij kennis genomen van het voorkeursalternatief (VKA) en een voorstel voor de lokale milieu normen. In het proces hieraan voorafgaand hebben wij onze standpunten en uitgangspunten meegegeven onder andere door twee moties d.d. 15 februari 2023. Als reactie op uw besluit van 7 maart heeft gemeente Ermelo, u een motie van treurnis d.d. 9 maart 2023 gestuurd. U heeft vervolgens een aanbod gedaan om het besluit toe te lichten en om over het vervolg in gesprek te gaan. Er heeft op 30 augustus 2023 een gesprek met gedeputeerde plaatsgevonden tijdens een diversen avond van de gemeenteraad Ermelo. In navolging van dit gesprek is uw voornemen om een PIP op te stellen, besproken.

Samen hebben we een intensief participatietraject opgezet en doorlopen. Hierin hebben c.q. hadden de klankbordgroep, de themacommissie en de (directe) omgeving een belangrijke rol in de consultatieronde en formele planprocedure. Met name vanuit de omwonenden uit de klankbordgroep, de (direct) omwonenden van de windmolens en de themacommissie zijn zorgen naar voren gebracht over de potentiële overlast van de windmolens en de wens om maximaal 4 windmolens in het gebied te plaatsen. Ook het niet wachten op de landelijke normen wordt als een grote belemmering ervaren voor toekomstige ontwikkelingen. Dit is ook bekrachtigd met de twee aangenomen moties van 15 februari 2023 en de motie van treurnis van 9 maart 2023.

Als gemeente hebben wij gestuurd op de behoefte van gemeente Ermelo voor een bedrijventerrein langs de A28, woningbouwplannen, belangen van de omgeving, financiële participatie, duurzame energieopwekking en het borgen van bestuurlijke continuïteit. Uiteindelijk is met het VKA een eerste evenwicht bereikt tussen milieu, duurzame energie opwek, techniek, economie en draagvlak.

Voorliggende concept PIP

In het toegezonden concept PIP zijn het eerder vastgestelde VKA en het voorstel voor de lokale milieu normen planologisch en juridisch vertaald. Op dit moment gaat het hier nog om een conceptversie waarbij wij er vanuit gaan dat de verdere uitwerking in lijn blijft met het gevonden evenwicht en de meegegeven kaders van de gemeente. Op een paar specifieke onderwerpen willen wij graag nog een aantal opmerkingen meegeven voor de verdere uitwerking,

- **Het belang van een bedrijventerrein A28 en woningbouw**
 - o Gemeente Ermelo heeft middels haar moties aangegeven behoefte te hebben aan de ontwikkeling van een bedrijventerrein A28 en woningbouw. Provincie Gelderland heeft eerder aangegeven dat het combineren van een nieuw te bouwen bedrijventerrein niet belemmerd wordt door het windpark. Ook is geconstateerd dat de beoogde grotere woningbouwlocaties zich begeven aan de rand van de kernen. Daarom zijn de bestaande woningen een grotere belemmering dan de nieuw te bouwen woningen.
 - o Ondanks dit gegeven blijft Gemeente Ermelo bestuurlijk huiverig voor eventuele belemmeringen van het windpark voor de ontwikkeling van het bedrijventerrein en woningbouw.
 - o Daarnaast realiseert gemeente Ermelo zich dat (lokale) energievoorziening randvoorwaardelijk is voor nieuwe stedenbouwkundige ontwikkelingen, zoals dit ook in het provinciale coalitieakkoord "samen doen" wordt aangegeven.
 - o Gemeente Ermelo wil de inpassing van een bedrijventerrein integraal en in goede samenhang met het windpark ontwikkelen. Hiervoor wil zij graag samenwerken met provincie Gelderland zoals is aangegeven in het (concept) regioarrangement EHPZ.
 - o Gemeente Ermelo vraagt, gelet op de inbreng van de omwonenden uit de klankbordgroep, de themacommissie Windpark en de in de gemeenteraad van Ermelo aangenomen moties¹ om de twee oostelijke windturbines en de noordelijke windturbine niet te bestemmen en te vergunnen conform bijlage. Hiermee komt de provincie tegemoet aan de bestuurlijke wensen van gemeente Ermelo. Daarbovenop zou dit ook tegemoet komen aan een betere landschappelijke inpassing.

- **Effecten Wespandief voorwaardelijk voor de twee oostelijke turbines**
 - o De twee nog nader uit te werken onderdelen in het PIP zijn archeologie en natuur. Op het onderdeel natuur vinden nog langlopende onderzoeken plaats naar gebieds- en soortenbescherming en het vogelonderzoek waaronder het onderzoek naar de Wespandief. En juist dit onderzoek is cruciaal voor de twee (oostelijke) turbines onder voorwaarden. Het is wenselijk dat de volgende versie van het PIP ten minste op het onderdeel natuur (en bij voorkeur ook archeologie) volledig is.
 - o Indien de duidelijkheid over de Wespandief bij de volgende versie van het PIP niet kan worden gegeven dan is het voor gemeente Ermelo wenselijk om de twee oostelijke turbines niet te bestemmen en te vergunnen.

- **Financiële participatie van omwonenden**
 - o Op dit moment is uitwerking van het financiële participatieplan moeilijk, omdat dit afhankelijk is van het aantal te realiseren windmolens wat nu nog niet zeker is.
 - o We zien dat de initiatiefnemers op dit moment inzetten op een gedragen voorstel voor financiële participatie. Daarom vraagt gemeente Ermelo voor het blijvend in te zetten om tot een gedragen plan te komen.

¹ 2 moties van 15 februari 2023 en de motie van treurnis van 9 maart 2023

- **Uitwerking en handhaving van de lokale milieunormen**
 - o De gemeente is van mening dat het aanpassen van de geluidsnorm naar 45dB Lden (WHO-aanbeveling) en de toepassing van een slagschaduwapp tegemoet komt aan de wensen van de omgeving. We vragen in dat kader ook aandacht voor de toegezegde uitwerking van de milieunormen. Waar dit van toegevoegde waarde is voor de bescherming van de leefomgeving zouden ook geluidsnormen voor de nacht, laagfrequent geluid en piek-geluid opgenomen moeten worden.
 - o Normen zoals bijvoorbeeld geluidsnormen worden opgenomen in de planregels. Voor het verdere vervolg is het wenselijk om aandacht te vragen voor de handhaafbaarheid van deze normen en te borgen dat klachten van omwonenden goed worden opgevolgd en gemonitord.
 - o De (on)mogelijkheden van de slagschaduwapp zijn op dit moment nog niet duidelijk. Ook hiervoor geldt dat dit duidelijk moet zijn ten tijde van de volgende versie van het PIP. Indien dit niet het geval is vraagt gemeente Ermelo aan GS om de lokale milieunorm slagschaduw aan te passen naar 0 uur.

- **Toekomstige ontwikkelingen en innovaties meenemen ook na realisatie van het windpark**
 - o Wanneer er in de toekomst ontwikkelingen en innovaties zijn die de effecten van windmolens op hun omgeving of hun efficiëntie verbeteren dat gesteld kan worden binnen redelijkheid dat deze verbeteringen ook na realisatie van het windpark uitgevoerd gaan worden.

- **Obstakel verlichting middels transpondertechniek**
 - o Voor de vliegveiligheid moeten windturbines of -parken 'obstakelverlichting' hebben bij een hoogte meer dan 150 meter. Met deze verlichting zijn windparken zichtbaar voor vliegverkeer. De obstakelverlichting kan leiden tot overlast bij omwonenden, daarom is de rijksoverheid formele regelgeving aan het opstellen om transpondertechniek voor obstakelverlichting onder de omgevingswet te verplichten. Met deze techniek worden naderende vliegtuigen gedetecteerd waarbij de obstakelverlichting ingeschakeld wordt. Op dit moment kunnen windparken zich aanmelden bij de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) om vooruitlopend op deze nieuwe regelgeving de transpondertechniek toe te passen. Door de initiatiefnemer op te roepen hieraan deel te nemen lopen zij allicht voor op deze verplichting en bij vertraging van regelgeving kan overlast worden voorkomen.

- **Het belang van doorgang van het windpark benadrukken en onder de aandacht brengen**
 - o De ontwikkeling van het Windpark Horst en Telgt is van belang voor de doelstelling duurzame energie opwek van de gemeente Ermelo. Hiermee zet gemeente Ermelo een grote en belangrijke stap conform de Regionale Energie Strategie. Daarnaast gaat zij ervan uit dat de realisatie van grootschalige duurzame opwek in de vorm van windenergie een positieve bijdrage levert voor de netcongestie in Gelderland en in het bijzonder in Ermelo. Het is een mooie eerste stap om tegemoet te komen aan uw wens om bij nieuwe stedelijke ontwikkelingen, zoals een bedrijventerrein A28, duurzame energievoorziening te realiseren.

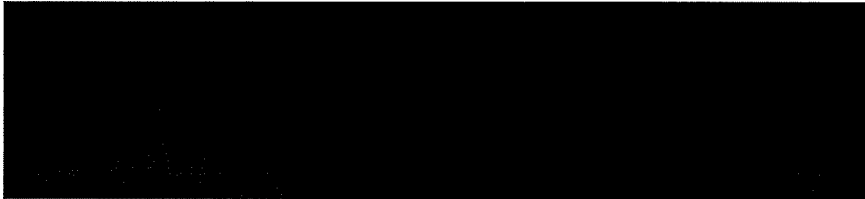
Ten slotte

Bij het ontwikkelen van het windpark Horst en Telgt is de samenwerking tussen gemeenten en provincie van groot belang. Wij willen graag benadrukken dat we deze samenwerking waarderen en stellen het op prijs dat dit wordt voortgezet.

onderwerp Reactie op concept PIP windpark Horst en Telgt
onze ref 02330000176714
pagina 4 van 4

Het aanbod van gedeputeerde Mol tijdens het gesprek van 30 augustus om op cruciale momenten met elkaar in gesprek te blijven nemen wij graag aan. Daarom nodigen wij haar uit om voor de besluitvorming over de concept PIP in Gedeputeerde Staten met de gemeenteraad in gesprek te gaan. De gesprekspunten, maximaal drie, zullen voorafgaand aan het overleg met u worden gedeeld.

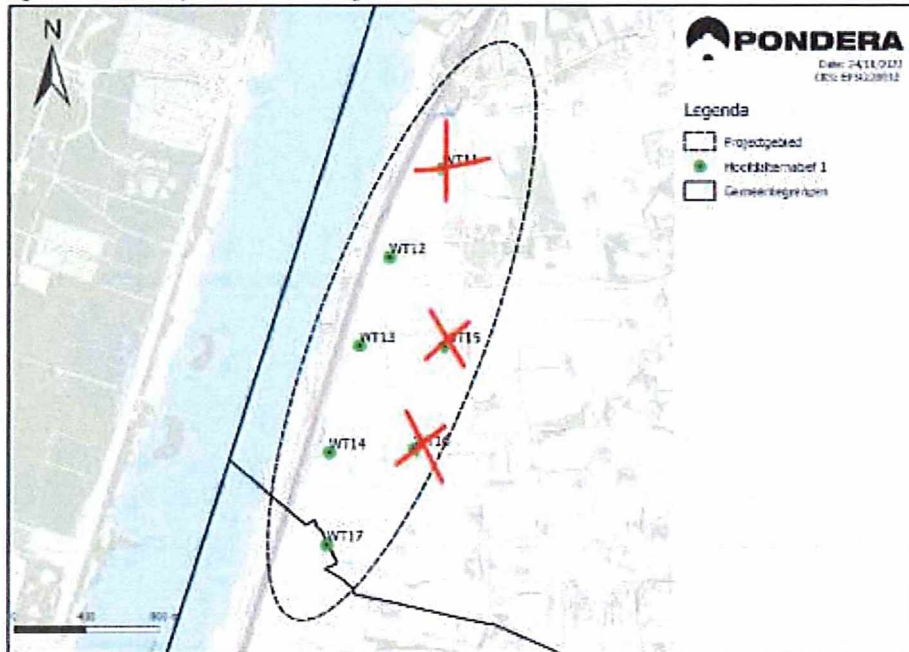
Het college van burgemeester en wethouders van Ermelo,
A M Weststrate, P J T van Daalen,
secretaris, burgemeester,



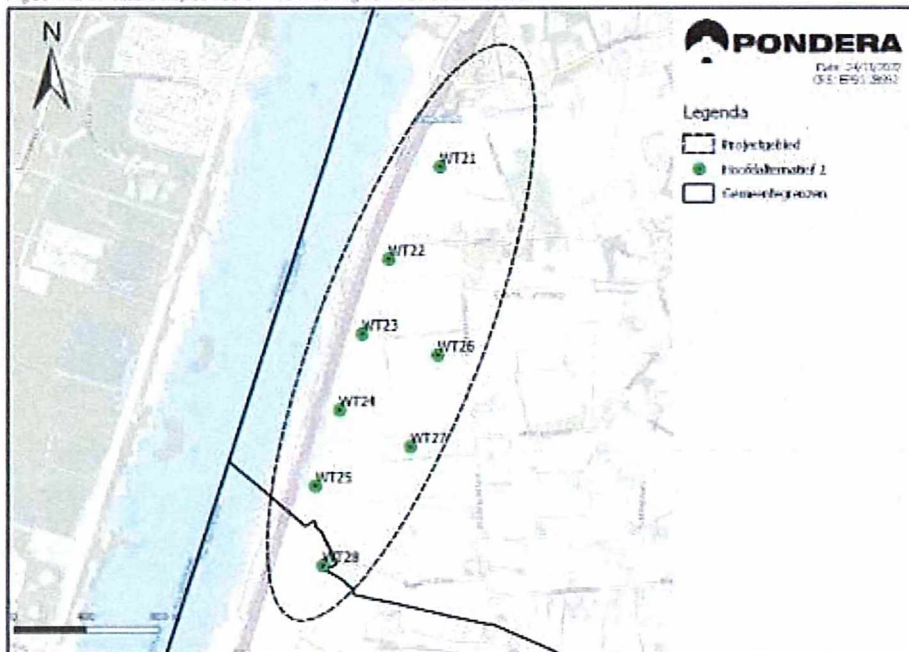
Bijlagen

- Motie "Voorkeursvariant Windpark Horst en Telgt" van 15 februari 2023
- Bijlage bij motie, kaartje windmolens

Figuur 1.1 Windturbineposities en -nummering van hoofdalternatief 1



Figuur 1.2 Windturbineposities en -nummering van hoofdalternatief 2



MOTIE

Raadsvergadering: 15 februari 2023
Agendapunt ?: Motie

Onderwerp: Voorkeursvariant Windpark
Horst en Telgt

De raad van de gemeente Ermelo, in vergadering bijeen op 15 februari 2023;

Constateerende dat:

- De initiatiefnemers voor het windpark Horst en Telgt (Prowind en coöperatie Veluwe Energie) een concept voorkeursalternatief (VKA) hebben voorgesteld;
- Het bevoegd gezag, de Provincie Gelderland een concept lokale normen voor geluid, slagschaduw en externe veiligheid heeft opgesteld;
- in het kader van een informele consultatieronde deze twee concepten zijn voorgelegd aan betrokkenen, waaronder de gemeenteraden van Ermelo en Putten;
- er in het addendum bij de voorliggende discussienota reeds een aantal reacties is opgenomen;
- de themacommissie Windpark op 25 januari 2023 een ontmoeting heeft gehad met de klankbordgroep en heeft geconstateerd dat er vanuit diverse geledingen kanttekeningen zijn geplaatst bij de bovengenoemde twee concepten;
- aan de beeldvormende tafel van 1 februari 2023 er door elf sprekers kanttekeningen bij het voorliggende plan voor het windpark zijn geplaatst en er reacties zijn ontvangen van de jongerenraad, natuur- en milieuplatform en de bedrijvenkring;

Overwegende dat:

- De raad een afweging dient te maken tussen het maatschappelijk belang gediend met de opwek van schone energie door windmolens en het belang van een gezonde leefomgeving van zijn inwoners en daarnaast de belangen van natuur, milieu, flora en fauna;
- GGD 'en adviseren om het aantal mensen dat (ernstige) hinder ervaart door windturbinegeluid zoveel mogelijk te beperken en daarbij te streven naar de WHO advieswaarde voor windturbinegeluid: reduceer de geluidbelasting op gevoelige bestemmingen zoals woningen door windturbines tot maximaal 45 dB Lden;
- Prowind B.V. en buurtvereniging Horst en Telgt op 24 januari 2020 een principeverzoek hebben ingediend om medewerking te verlenen aan de ontwikkeling en realisatie van het Windpark Horst en Telgt;
- de raad de inbreng van de klankbordgroep – met daarin zowel voor- als tegenstanders - en de sprekers enorm waardeert vanwege de deskundigheid die is opgebouwd en wordt ingebracht;
- de belangen van omwonenden naar voren zijn gebracht via diverse kanalen en dat er onmiskenbaar inzet wordt getoond ten behoeve van het welzijn van buurtbewoners;
- de impact van het windpark op de flora en fauna niet slechts een hinderlijke randvoorwaarde is om het windpark te kunnen realiseren, maar dat natuurlijke waarden genoemd moeten worden en in acht genomen.

Is van mening dat:

- de Gemeente Ermelo middels diverse besluiten in de laatste 10 jaar ruimte geeft voor ontwikkelingen in het kader van de energietransitie en dat op dit moment een afweging moet worden gemaakt tussen lusten en lasten van het windpark Horst en Telgt;
- in de voorgestelde concepten de belangen van direct omwonenden slechts beperkt mee worden gewogen en dat er voor hen sprake kan zijn van mogelijk ernstige geluidshinder en slagschaduw; het mede gelet op het advies van WHO en GGD onverantwoord is om een geluidsnorm van 47 dB Lden te hanteren;
- waar er met nauwelijks opbrengstverlies een mogelijkheid is de slagschaduw – voor zover die de direct omwonenden schaadt - tot 0 uur terug te brengen, het voor de raad ondenkbaar is dat er toch voor gekozen wordt om de betreffende 6 uur slagschaduw te accepteren;
- er door aanpassing van zowel de voorkeursopstelling als de concept normen en door mitigerende maatregelen aan de bezwaren van omwonenden en de klankbordgroep tegemoet gekomen kan worden;


- waar de direct omwonenden de lasten van de windmolens moeten dragen zij ook de mogelijkheid moeten krijgen om (financieel) te participeren in het molenpark en de mogelijkheden daartoe verder verkend zouden moeten worden,
- zoveel mogelijk rekening gehouden dient te worden met de flora en fauna in dit kwetsbare en unieke natuurgebied,
- al het voorgaande overwegende een aantal van 5 windmolens (waarvan 4 op Ermelo's grondgebied) volstaat en het aan de initiatiefnemers is om daar een sluitende businesscase op te ontwikkelen,
- er een opgave ligt om de overlast voor direct omwonenden tot een absoluut minimum terug te brengen en er derhalve op voorhand geen alternatieve mogelijkheden mogen worden uitgesloten waarbij tot eenzelfde opwek van schone energie gekomen kan worden,


Verzoekt het college

Het volgende in te brengen bij de stuurgroep vergadering van 22 februari 2023

- 1 de volgende wijzigingen in de concept-voorkeursopstelling en het concept voorstel lokale normen voor het windmolenpark Horst en Telgt voor te stellen
 - het aantal van 7 windmolens wordt teruggebracht naar 4 (waarvan 3 op Ermelo's grondgebied),
 - de voorgestelde lokale geluidsnorm wordt 45 dB Lden in plaats van 47 dB Lden met daaraan gekoppeld een pieknorm,
 - de voor de huidige direct omwonenden hinderlijke slagschaduw wordt beperkt van 6 uur naar nagenoeg 0 uur,
- 2 in het vervolgtraject de aangepaste voorkeursopstelling en de mitigerende maatregelen verder uit te werken uit te werken en daarbij zowel de gemeente Ermelo als de klankbordgroep nauw te blijven betrekken,
- 3 voor het vervolgtraject ook de (financiële) participatie van bewoners verder uit te werken op basis van reactie nr 9 van de Reactienota Notitie Reikwijdte en Detailniveau & participatieplan die de provincie in september 2022 heeft verzonden naar aanleiding van 140 zienswijzen,
- 4 actief te blijven zoeken naar mogelijke alternatieven voor wat betreft de locatie van windmolens maar ook naar andere methoden voor de opwek van schone energie, waarbij schade aan mens en natuur tot een minimum wordt beperkt

En gaat over tot de orde van de dag


ChristenUnie



Progressief Ermelo


VVD

Aangenomen / ~~Verworpen~~ / ~~Ingetrokken~~

Stemming

De motie is unaniem aangenomen

 (één-Ermelo) legt een stemverklaring af de gemeenteraad heeft zojuist een duidelijk signaal afgegeven aan het college. Met dat signaal in ons achterhoofd zullen wij deze motie steunen

Vastgesteld in de openbare vergadering van
15 februari 2023

D Berends,
griffier,





**gemeente
putten**

Fontanusplein 1
3881 BZ Putten
T (0341) 359 611
E info@putten.nl
www.putten.nl

IBAN NL88 BNGH 0285 0069 83
BTW NL001831227B02
KvK 08216960

Provincie Gelderland,
post@gelderland.nl
cc: [REDACTED]@gelderland.nl

Uw brief van / uw kenmerk	Zaaknummer 2020-003061	Zaaknummer: 1578780
Behandelend ambtenaar	[REDACTED]	Documentnummer: 1578858
Doorkiesnummer	[REDACTED]	
Afdeling	RU / BA	
Onderwerp	Concept Provinciaal Inpassingsplan	Verzonden: 13 september 2023

Putten, 12 september 2023

Geachte leden van Provinciale Staten - Provincie Gelderland,

U heeft ons onlangs op de hoogte gesteld van uw voornemen om voor Windpark Horst en Telgt een Provinciaal Inpassingsplan (PIP) op te stellen. Hierbij geeft u aan het belangrijk te vinden om de input van de gemeente Putten mee te nemen in het opstellen van dit plan. Middels deze brief maken wij graag gebruik van de kans om een reactie te geven. De inbreng van de vergadering van de commissie Ruimte van 31 augustus 2023 is in deze brief verwerkt.

Doorlopen proces

Op 7 maart 2023 hebben wij kennis genomen van het voorkeursalternatief (VKA) en een voorstel voor de lokale milieunormen. In het proces hier voorafgaande hebben wij onze standpunten en uitgangspunten meegegeven. Als gemeente hebben wij gestuurd op de volgende onderwerpen: financiële participatie, borgen van bestuurlijke continuïteit en het rekening houden met de belangen van de omgeving. Uiteindelijk is met het VKA een eerste evenwicht bereikt tussen milieu, duurzame energie opwek, techniek, economie en draagvlak.

Voorliggende concept PIP

In het toegezonden concept PIP zijn het eerder vastgestelde VKA en het voorstel voor de lokale milieu normen planologisch en juridisch vertaald. Op dit moment gaat het hier nog om een concept versie waarbij wij er vanuit gaan dat de verdere uitwerking in lijn blijft met het gevonden evenwicht en de meegegeven kaders van de gemeente. Op een paar specifieke onderwerpen geven wij u onze visie mee voor verdere uitwerking van het windplan.

- **Netcongestie**
 - o De regio Noord Veluwe kampt met problemen op het elektriciteitsnetwerk. Op dit moment stuiten wij bij onze projecten op een vol stroomnet, namelijk netcongestie. Het betreft hier belangrijke lokale projecten ten dienste van woningbouw, maatschappelijke voorzieningen en bedrijventerreinen. Het niet kunnen aansluiten van deze voorzieningen op het net heeft grote lokale gevolgen. Daarnaast zorgt diezelfde netcongestie voor problemen bij het 'terugleveren' van elektriciteit. Dit resulteert in zorgen over de wijze van het verduurzamen van onze leefomgeving. Wij spreken onze zorg uit hierover en zouden graag van u inzichtelijk krijgen in hoeverre dit windmolenproject zich verhoudt tot deze lokale- en regionale problematiek.

- **Financiële participatie van omwonenden**
 - o Conform het lokale beleid van de gemeente Putten 'Grootschalige Energieopwekking 2.0' en door vrijwel elke fractie expliciet benoemd tijdens de bespreking in de commissie (31 augustus 2023), is de ambitie dat minstens 50% van de hernieuwbare energiebron en haar opwek in regionaal eigendom komt. Dat betekent dat er lokaal mee geïnvesteerd wordt of deelgenomen wordt via aandelen of via een energiecoöperatie om dit mogelijk te maken. De gemeente Putten vraagt u dat deze financiële participatie goed uit onderhandeld wordt, zodat onze inwoners mee kunnen profiteren van deze ontwikkeling. Waarbij vooral ook lokaal met omwonenden gezocht wordt naar een goede verdeling van lasten en lusten.

- **Detectie maatregelen van de wespendingief als pilot voor toekomstige windmolens in Putten**
 - o De wetgeving ten aanzien van de wespendingief, die op en rond de Veluwe vliegt, zorgt ervoor dat er weinig mogelijkheden zijn voor nieuwe windmolens. Om de mogelijkheid voor de ontwikkelingen van windmolens in de toekomst open te houden, willen wij de initiatiefnemer en provincie oproepen om een pilot te starten. Deze pilot behelst het experimenteren met innovatieve detectiemaatregelen om botsingen met grote vogels, waaronder de wespendingief te voorkomen. Deze oproep doen wij zonder ons te committeren aan de medewerking aan nieuwe initiatieven voor wat betreft windmolens.

- **Handhaving bij het overschrijden van de gestelde normen borgen**
 - o Naar aanleiding van het PIP worden er planregels opgeschreven die op de lange termijn vragen om handhaving of monitoring. Ook het borgen van klachten en vragen van omwonenden vraagt speciale aandacht, daarom wordt er verzocht om deze elementen goed te borgen en expliciet aandacht te geven aan de fysieke leefomgeving in het vervolgproces.

- **Toekomstige ontwikkelingen en innovaties meenemen ook na realisatie van windpark**
 - o Ook na de realisatiefase van het windpark Horst en Telgt zullen de ontwikkelingen verder gaan. Wanneer deze ontwikkelingen bijdragen aan een betere fysieke leefomgeving van omwonenden of de efficiëntie van het windpark verbeteren, ziet de gemeente Putten graag dat deze ontwikkelingen gerealiseerd worden. Waarbij natuurlijk wel geldt dat dit in alle redelijkheid moet kunnen plaatsvinden.

- **Obstakelverlichting uitvoeren met transpondertechniek**
 - o Aangezien obstakelverlichting voor overlast kan zorgen voor omwonenden doet de gemeente Putten de oproep om het windpark aan te melden bij de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) om de obstakelverlichting al direct met naderingsdetectie uit te voeren. In de kamerbrief van 30 mei 2023 aangegeven dat naderingsdetectie onder de Omgevingswet zeer waarschijnlijk verplicht wordt. Door het windpark nu al aan te melden en deze plannen te integreren in de voorbereiding zorgt dit niet voor vertraging later in het proces.

- **Het belang van doorgang van het windpark**
 - o De ontwikkeling van het Windpark Horst en Telgt is van belang voor de doelstelling duurzame energie opwek van de gemeente Putten. De gemeente Putten wil daarom ook graag meegeven dat de realisatie van de windmolen op Puttens grondgebied een belangrijk uitgangspunt is. Door de aanpassing aan de geluidsnorm naar 45 dB Lden (WHO-aanbeveling) en de toepassing van een slagschaduwapp, is ons inziens beter tegemoetgekomen aan de wensen van de omgeving dan wanneer alleen het aantal turbines verminderd zou zijn. We vragen in dat kader ook aandacht voor de toegezegde uitwerking van de milieunormen. Waar dit van toegevoegde waarde is voor de bescherming van de leefomgeving zouden ook geluidsnormen voor de nacht, laagfrequent geluid en piek-geluid moeten worden opgenomen.

Ten slotte

Bij het ontwikkelen van het windpark Horst en Telgt is de samenwerking tussen gemeenten en provincie van groot belang. Wij willen graag benadrukken dat we deze samenwerking waarderen en stellen het op prijs dat dit wordt voortgezet.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Putten,



mr F E Contant,
secretaris



H A Lambooy,
burgemeester



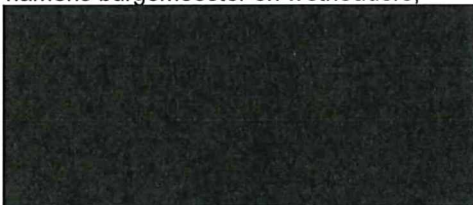
provincie Gelderland
Markt 11
6811 CG ARNHEM

datum: 18 augustus 2023
ons kenmerk: 02430000149307 / 02430000523177
uw brief van: 14 juli 2023
uw kenmerk:
onderwerp: Vooroverlegreactie Windpark Horst en Telgt

Geachte heer/mevrouw,

U heeft ons op 14 juli 2023 per mail gevraagd om een vooroverlegreactie over het Provinciaal Inpassingsplan (PIP) voor Windpark Horst en Telgt.
Wij hebben het inpassingsplan beoordeeld op voor de gemeente Harderwijk relevante aspecten. Wij willen u hierbij laten weten dat het inpassingsplan geen aanleiding geeft tot het maken van inhoudelijke opmerkingen.
Wij wensen u succes met de verdere procedure en willen graag op de hoogte worden gehouden daarvan.

Met vriendelijke groet,
namens burgemeester en wethouders,



organisatie eenheid: Team Ruimtelijke Dienstverlening
behandeld door: [REDACTED]
telefoonnummer: [REDACTED]
bijlage(n): -

Havendam 56
Correspondentieadres:
Postbus 149
3840 AC Harderwijk
T 0341 411 911
E info@harderwijk.nl
W harderwijk.nl
B NL44 BNGH 0285 0033 13

[REDACTED]

Van: [REDACTED]@zeewolde.nl>
Verzonden: woensdag 13 september 2023 16:42
Aan: ProvincieGelderland
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Vooroverleg concept Provinciaal Inpassingsplan Windpark Horst en Telgt

Beste,

Dank voor het toezenden van het concept Provinciaal Inpassingsplan Windpark Horst en Telgt, de bijbehorende plankaart en de concept-Mer

Concept-Provinciaal Inpassingsplan

Wij hebben geen opmerkingen of adviezen bij het concept van het provinciaal inpassingsplan.

Concept-Mer

Wij hebben wel een opmerking op de meegezonden concept-Mer. Wij zien graag de concept-Mer in hoofdstuk 11.1 of 11.3 aangevuld. Dit hoofdstuk behandelt de landschappelijke effecten van de windturbines. Naar onze mening ontbreekt het gezichtspunt vanaf de haven van de RCN Zeewolde (dit is de Dasselaarweg). In de onderdelen geluid en slagschaduw is gekeken naar de effecten op de RCN en andere recreatieterreinen in de nabijheid. Het effect op het landschap is vanuit drie zijden beoordeeld, maar niet vanuit de west-/ noordwestzijde. De hierboven voorgestelde locatie ligt op ongeveer 1 km van de noordelijke turbines.

Vervolg

Wij blijven graag op de hoogte van de verdere planvorming en wensen u succes met het vervolg van de procedure

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED]
Team Ruimtelijke Plannen en Vergunningen

T: [REDACTED] | E: [REDACTED]@zeewolde.nl | werkdagen: [REDACTED]



[REDACTED]

Van: [REDACTED]@vallei-veluwe.nl>
Verzonden: vrijdag 8 september 2023 13:36
Aan: [REDACTED]
CC: DIV_Vallei_Veluwe
Onderwerp: RE Reminder Vooroverleg concept Provinciaal Inpassingsplan Windpark Horst en Telgt

Goedendag [REDACTED],

Dank voor het toesturen van het concept Provinciaal Inpassingsplan over windpark Horst en Telgt. De waterbelangen zijn voldoende gewaarborgd, ik heb daarom geen opmerkingen of aanvullingen.

Ik hoef geen uitnodiging voor 14 september

Succes met de verdere procedure.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Beleidsmedewerker planvorming

Waterschap Vallei en Veluwe
Steenbokstraat 10 | Apeldoorn
Postbus 4142 | 7320 AC Apeldoorn
[REDACTED]

Van: [REDACTED]@ gelderland.nl>
Verzonden: woensdag 30 augustus 2023 8:34
Aan: [REDACTED]@ gelderland.nl>
Onderwerp: Reminder: Vooroverleg concept Provinciaal Inpassingsplan Windpark Horst en Telgt

Goedemorgen

Graag breng ik u nogmaals het vooroverleg over het concept PIP over windpark Horst en Telgt onder de aandacht. Het is mogelijk om tot 20 september een vooroverlegreactie in te dienen.

Daarnaast willen wij ook een extra gelegenheid bieden om op het natuur-deel van het PIP te reageren. De resultaten van de aanvullende natuuronderzoeken (excl. de wespendif) zijn inmiddels opgeleverd en worden nu door de provincie worden beoordeeld. Op 14 september om 15u willen wij de resultaten aan u presenteren in een teamscall. Daarna worden de stukken verzonden en heeft u tot en met 5 oktober om op dit aanvullende deel te reageren. Indien u uitgenodigd wil worden voor de presentatie op 14 september kunt u dat aangeven met een antwoord op deze mail.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

Van: RO Loker <ro.loket@liander.nl>
Verzonden: maandag 31 juli 2023 14:03
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Vooroverleg concept Provinciaal Inpassingsplan Windpark Horst en Telgt

Beste [REDACTED],

Dank voor het toesturen van de informatie.
Vanuit Liander hebben wij geen opmerkingen op het plan.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED] | team Ruimte & Recht (Oost)

M 06 [REDACTED]
E [REDACTED]@qirion.nl



Van: [REDACTED]@ gelderland.nl>
Verzonden: vrijdag 14 juli 2023 11:20
Aan: [REDACTED]@ gelderland.nl>
Onderwerp: Vooroverleg concept Provinciaal Inpassingsplan Windpark Horst en Telgt

Beste overlegpartners

De provincie Gelderland heeft op dit moment het Provinciaal Inpassingsplan (PIP) voor Windpark Horst en Telgt in voorbereiding. In dit plan vertalen we het in maart vastgestelde voorkeursalternatief (VKA) en het voorstel voor de lokale milieunormen naar een juridisch-planologisch kader voor de realisatie van het beoogde windpark langs de A28.

Aan Gedeputeerde Staten van Gelderland
Postbus 9090
6800 GX Gelderland Arnhem

Cc: [REDACTED]

Datum : 24 augustus 2023
Kenmerk : 1670-23
Uw kenmerk : Zaaknummer 2020-003061
Contactgegevens : [REDACTED], tel: [REDACTED]
Betreft : Reactie voorontwerp Provinciaal Inpassingsplan Windpark Horst en Telgt

Geacht College,

Hartelijk dank voor het feit dat we van de gelegenheid gebruik mogen maken om een reactie in te dienen op het voorontwerp Provinciaal Inpassingsplan Windpark Horst en Telgt (zaaknummer 2020-003061).

Al eerder hebben wij u een aantal opmerkingen en kanttekeningen doen toekomen omtrent dit initiatief. Graag vragen we uw aandacht voor de volgende punten die in het bijzonder gaan over de milieueffectbeoordeling.

1. Effectbeoordeling landschap VKA

We zijn van mening dat de effectbeoordeling landschap van het voorkeursalternatief (VKA) te kort schiet. Er ontbreekt namelijk een adequate effectbeoordeling op de kernkwaliteiten van het landschap van de Randmeerkust.

De Streekgids Randmeerkust geeft onder meer volgende aan (pg 46) dat hier in de planomgeving principe sprake is van een voormalig kwelderlandschap:

"Langs de kust van de voormalige Zuiderzee ligt een smal voormalig kwelderlandschap met een onregelmatige blokverkeveling tussen het zandlandschap en de kustlijn. Het gebied is nooit bedijkt en direct langs de waterkant ligt een reeks strandwallen. Deze zijn tegenwoordig echter bijna onherkenbaar ingericht als recreatielandschap langs de randmeren, gescheiden van het achterland door de A28".

Op pagina 48 staat het volgende:

"A28 als belevingslijn van randmeer naar Veluwe > Strak langs de Randmeerkust loopt de snelweg A28 tussen Amersfoort en Harderwijk. Vanaf de weg heeft men fraaie zichten over de randmeren en het open voormalig kwelderlandschap, maar de weg vormt ook een enorme barrière tussen de meren en het binnenland. Bij Harderwijk en Ermelo loopt de snelweg door het stedelijk weefsel en gaat vervolgens door het bos van de Veluwe door richting Zwolle".

De A28 is dus thans een versturende structuur in het landschap die dwars op de landschappelijke gradiënt van de Veluwe richting de Randmeerkust loopt en daarmee een barrière vormt. Tegelijkertijd kan men vanaf de weg wel het voormalige open kwelderlandschap beleven. Door plaatsing van windmolens parallel langs de A28 wordt in cumulatieve zin de barrièrewerking in het landschap verder vergroot en tegelijkertijd het zicht op het voormalige open kwelderlandschap verstoord.



We vinden de positieve waarderings in tabel 18.5 (pg. 293 van Milieueffectrapport) op het onderdeel "aansluiting op de landschappelijke structuur" daarom dan ook voorbarig en onterecht als zeer positief beoordeeld nu naar bovengenoemde aspecten niet is gekeken.

2. Natuur

Het onderdeel natuur (H12) ontbreekt in de milieueffectbeoordeling en dus ook in het voorontwerp-inpassingsplan. Het is ons niet duidelijk waarom de verschillende deelonderzoeksrapporten niet eerst zijn afgewacht voordat een integraal voorontwerp bekend zou worden gemaakt. In ieder geval kunnen we nu (nog) niet beoordelen welke aspecten gaan worden onderzocht, wat de resultaten zijn van de ontbrekende effectbeoordelingen en hoe wij deze zouden kunnen toetsen.

De onderdelen die we nu missen zijn in ieder geval:

- Gebiedenbescherming Wnb: Toets mogelijke externe werking vanwege het project op Natura2000 Randmeren en Veluwe (effecten vanwege stikstof en overige effecten op aangewezen habitattypes en aangewezen soorten). Niet alleen vanwege het project zelf maar ook in cumulatie met effecten vanwege andere plannen en projecten.
- Gebiedenbescherming Omgevingsverordening/-visie: Toets mogelijke effecten op kernkwaliteiten en de ontwikkeldoelen van de Groene ontwikkelzone
- Soortenbescherming Wnb
 - a) toets op de mogelijke effecten op beschermde plant- en diersoorten. Denk aan standplaatsen, broedplaatsen, foerageergebieden en rustgebieden. Effecten op mogelijke aanwezigheid van weidevogels en hun leefgebied
 - b) toets op de mogelijke effecten op vaste trek- en vliegroutes van vogels en vleermuizen (routes tijdens trekperioden, vaste vliegroutes tussen rust- en foerageer-/broedgebieden). NB. De Randmeerkustzone is een hotspot als het gaat over trekbewegingen van vogels. De SOVON-windgevoeligheidskaarten geven een duidelijk beeld van het belang van deze omgeving aan wanneer het gaat over vogeltrek (zie [https://s1.sovon.nl/zip/Regio Noord Veluwe.zip](https://s1.sovon.nl/zip/Regio_Noord_Veluwe.zip))
- Het meest vogelvriendelijke alternatief

Als deze onderdelen wel beschikbaar zijn zouden wij deze graag alsnog willen ontvangen.

Er staat overigens in uw bekendmaking wel aangegeven dat de rapportages i.v.m. wespandief, rosse vleermuis en stikstof nog niet klaar zijn, maar het gaat dus blijkbaar om nog meer onderdelen van de natuureffectrapportage die nog niet gereed zijn.

Omdat windmolenparken grote effecten hebben op vogels (en ook vleermuizen), niet alleen op zichzelf maar ook vanwege cumulatie met andere windmolenparken en overige infrastructurele werken, vinden we het van belang dat ook het meest vogelvriendelijke alternatief in de milieueffectrapportage wordt opgenomen en onderzocht. We verzoeken u dan ook om dit alsnog op te nemen.

3. Mitigatie

Bij de effectbeoordeling wordt in het voorontwerpplan en de milieueffectrapportage (par 5.4) ook ingegaan op het onderdeel mitigatie. Men beperkt zich daarbij tot het VKA. Waarom is niet duidelijk. In het MER-rapport wordt aangegeven dat de turbine-opstelling van het VKA gezien kan worden als mitigatiemaatregel. Dat is echter geen juiste benadering. Als het gaat over mogelijke mitigatiemaatregelen zal eerst zowel t.a.v. het VKA en ook t.a.v. eventuele mogelijke planalternatieven een onderzoek moeten worden uitgevoerd naar de mogelijke effecten op natuur, landschap, water,



bodem e.d. (ook qua cumulatie/combinatie effect). De uitkomsten van dit onderzoek geven vervolgens de informatie welke mitigerende maatregelen genomen zouden moeten worden om bepaalde effecten te verzachten.

in het voorontwerp ontbreekt zoals gezegd een complete effecttoets op de verschillende kernkwaliteiten en doelen van het landschap zoals die zijn opgenomen in de diverse beleidsstukken. Daarnaast kunnen ook voor water, bodem en geluid bepaalde effecten spelen waarvoor mitigerende maatregelen nodig zijn. Denk aan effecten op waterhuishouding/kwel, oude bodemlagen, of cultuurhistorie, stilte. Indien deze complete integrale effecttoets wel wordt uitgevoerd en de effecten inzichtelijk worden ontstaat er vervolgens ook in beeld of en welke mitigerende maatregelen voor het landschap wenselijk zijn.

Voor het onderdeel natuur zijn de natuureffectonderzoeken nog niet beschikbaar/klaar. Dus is wat dat betreft ook nog onduidelijk welke mitigerende maatregelen nodig/wenselijk zijn om bepaalde effecten op natuur te verzachten. Denk bijvoorbeeld aan een stilstandvoorziening in perioden van trek of bij aanwezigheid van grotere vogels of van grotere groepen van vogels, de wijze van de opstelling van de turbines, en het aantal turbines.

Conclusie

We vinden het jammer dat de stukken en daarmee de effectbeoordeling in het kader van dit vooroverleg niet compleet zijn. Dit betreft effectbeoordelingen op de belangrijke aspecten van:

- Landschap (kernkwaliteiten en doelen > Omgevingsverordening/-visie en Streekgids)
- Natuur soortenbescherming (Wnb, i.h.b. vogels en vleermuizen)
- Natuur Gebiedbescherming (Wnb en Omgevingsverordening/-visie)
- Een meest vogelvriendelijk alternatief

Daardoor is de daadwerkelijk impact van het VKA en van evt. planalternatieven op de omgeving op voorhand (nog) niet duidelijk en zijn effectbeoordelingen derhalve (nog) niet compleet en integraal toetsbaar.

Voor het onderdeel landschap is het effectonderzoek niet goed uitgevoerd wanneer we kijken naar de mogelijk impact op de kernkwaliteiten van het gebied. Opgenomen positieve waarderings t.a.v. het VKA in de effecttabel zijn daarom voorbarig.

Uitspraken over al dan niet noodzakelijke of gewenste mitigerende maatregelen bij zowel het VKA als bij planalternatieven zijn pas mogelijk als de milieu-effecttoets en – beoordeling compleet is op al de verschillende facetten (abiotiek en biotiek). Ten onrechte wordt het VKA zelf als mitigerende maatregel opgevoerd in het milieueffectrapport. Niet bekend is verder of er bijvoorbeeld elders natuurversterkende maatregelen worden getroffen.

Gelet de ligging van het VKA ten opzichte van natuurgebieden (o.a. Natura2000 Randmeren en Natura2000 Veluwe) en van vaste trek-/vliegroutes is het van belang dat het meest vogelvriendelijke alternatief wordt opgenomen in het milieueffectonderzoek. Het is nu niet duidelijk welke mitigerende en/of compenserende maatregelen wettelijk gezien vereist zullen zijn bij uitvoering van het VKA en of men zonder alternatievenonderzoek de ADC-criteria kan passeren.



We hadden graag gezien dat we in het kader van het vooroverleg op één moment een compleet pallet van de milieueffecttoetsing ter beschikking hadden gekregen om daarmee tot een goede inhoudelijke beoordeling te kunnen komen over het voorontwerp inpassingsplan, het VKA en de diverse planalternatieven. Op basis van de beperkte informatie die nu ter beschikking wordt gesteld kunnen we nu helaas geen totale planbeoordeling geven. Desalniettemin hebben we op basis van wat er nu voorligt de nodige kritische kanttekeningen geplaatst waarvan wij hopen dat u ze betreft in het planproces.

Voor zover onze reactie. Mocht u nog vragen hebben dan kun u altijd contact met ons opnemen.

Met vriendelijke groet,



Vogelbescherming Nederland

[REDACTED]

Van: [REDACTED]@ gelderland.nl>
Verzonden: woensdag 25 oktober 2023 14:16
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Vooroverleg concept Provinciaal Inpassingsplan Windpark Horst en Telgt - link naar het natuurdeel

Zie hierbij de aanvulling van de vogelbescherming. Laten we maandag bespreken wat daarin handig is.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED]



Ons klimaat. Jouw omgeving. Jouw invloed.

Wat is jouw invloed?

Volg en deel de klimaatcampagne van en voor Gelderlanders!

06 [REDACTED] | [REDACTED]@ gelderland.nl | www.gelderland.nl
werkdagen: [REDACTED]

≡ provincie
Gelderland

Van: [REDACTED]@vogelbescherming.nl>
Datum: vrijdag, 20 oktober 2023 om 17:01
Aan: [REDACTED]@ gelderland.nl>, [REDACTED] | Natuur en Milieu Gelderland
[REDACTED]@natuurenmilieugelderland.nl>, Stichting Valouwe Natuur <[REDACTED]@caiway.net>
Onderwerp: RE: Vooroverleg concept Provinciaal Inpassingsplan Windpark Horst en Telgt - link naar het natuurdeel

Beste [REDACTED],

Ik zag pas later dat de termijn tot 5 oktober was. ,Ivm vakantie en organisatie van verschillende bijeenkomsten ook weinig tijd gehad dus heb de stukken niet tijdig kunnen downloaden. Mogelijk dat we daarom dan later nog inhoudelijk reageren bij een inspraakmoment.

Verschillende aandachtspunten zijn in overleg door mij ingebracht en ook bij de inspraakreactie op de NRD PlanMER Wespandief en Windenergie deze zomer:

Kleine zwaan

Mogelijke effecten op kleine zwaan (verstoring, obstructie, aanvaring en effecten op mogelijke uitwisseling vanuit nijkernauw met poldergebied omgeving Horst en Telgt en vice versa).

Onderzoeksbureau stelt naar onze mening te eenvoudig dat vogels wel uit kunnen wijken bij verstoring. Waarheen dan, is daar dezelfde kwaliteit leefgebied, of is het daar ongeschikt/minder geschikt vanwege andere verstoringen e.d.

Andere aangewezen soorten Natura2000 IJsselmeergebied (randmeren)

Mogelijke effecten op andere aangewezen soorten Natura2000 IJsselmeergebied (randmeren)

Cumulatie

Cumulatie-effect aanvaringen/verstoringen doelsoorten N2000 IJsselmeergebied vanwege allerlei projecten/plannen in het gebied zelf, en in de omgeving, ook in relatie tot 1% norm. Denk ook aan alle uitbreidingen qua recreatie (water en land, seizoensverbreding, uitbreiding soort en intensiteit activiteiten)

Cumulatie-effect barrièrevorming A28 + windpark op vogels (verstoring ecologische en landschappelijke relatie randmeren en achterland)

Trek

Mogelijke gevolgen voor stuwende trek langs randmeer(kust)strook. Het onderzoek zou daar resultaten over geven en tevens werd in de presentatie aangegeven dat het voorstel was dat als er een windpark komt er sprake zou zijn van stilstandvoorziening. Maar zoals gezegd heb ik de onderzoeksresultaten niet tijdig kunnen inzien.

Wespendief

Evt. gevolgen windenergie voor wespandief niet alleen in relatie tot N2000 Veluwe (externe werking en cumulatief effect) maar ook in relatie tot wespandieven in Flevoland (i.h.b.z. Horsterwold)

Met vriendelijke groet,

██████████
████████████████████

Vogelbescherming Nederland

Boulevard 12, 3707 BM Zeist

Tel: 31 (0) ██████████

Mob: 06 ██████████

E-mail: ██████████@vogelbescherming.nl

Web: www.vogelbescherming.nl



🌱 Consider the environment. Do you really need to print this email?

klik [hier](#) voor de e-mail disclaimer.